

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai atmetami.

Geo. Washington.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

KAINA 2 CENTAI
PRICE cents

CHICAGO, ILL., SUBATA, BALANDŽIO (APRIL) 14 D. 1917 M.
Entered as Second Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

METAI—VOL. II. No. 99

Truškinamos Vokiečių pozicijos Prancuzijoje

Rusijos karuomenė stovi už tolesnę karę

Kaizeris sėbraujasi su rusais socialistais

Atydarytas laisvosios Suomijos seimas

SUPURTYTA "HINDENBURGO LINIJA" PRANCUZIJOJE.

Londonas, bal. 14. — Visu 9 mylių karės šonu, Ar ras apylinkėse, anai vakar paėmė vokiečių pozicijas po baisių skerdynių, anot oficialio anglų pranešimo. Paimtas karės šonas prasideda šiaurinėse nuo Hargicourt ir baigiasi ties sodžiumi Metz-en-Conture. Vokiečiai neseniai buvo atsiėmę į tas pozicijas. Anglams teko miestelis Gonzeaucourt ir tuo vardu miškelis, paskui šilas Gauche ir viensėdis Sart.

PAĖMĖ MYLIĄ "HINDENBURGO LINIJOS."

London, bal. 14. — Vakare anglai paėmė visą mylią ilgio tikrosios "Hindenburg linijos," kuri buvo pataisyta anglų ir prancuzų spąstams. Tos pozicijos guli pietryčiuose nuo upės Cojeul. Anglai briaunasi toliau.

PRANCUZAI VAROSI PIRMYN.

Paryžius, bal. 14. — Vakare prancuzai atakavo vokiečių pozicijas palei St. Quentin iš šiaurės šono. Nors vokiečiai pašėlusiai gynėsi, bet prancuzai visvien paėmė dalį vokiečių apkasų ir keliolika kulksvaizdžių. Be to prancuzai pasivarė pirmyn ir rytuose nuo Coney La Ville. Ten jie paėmė kelias dešimtis vokiečių kareivių ir daug karinės medžiagos.

ARĖSTUOTAS DIDKUN. BORIS.

Petrogradas, bal. 14. — Vyriausiojo karės stovykloje suarėštuotas didkunig Boris ir atgabentas į Carskoje Sielo. Čia laikomas jis po aštrios sargybos.

VOKIEČIAMS BUS DUOTAS DARBAS.

Washington, bal. 14. — Visi internuoti nuo vokiečių garlaivių vokiečiai bus pristatyti prie darbo. Taip sakė darbo sekretorius Wilson.

KAIZERIS SĖBRAUJA SU RUSŲ SOCIALISTAIS.

Amsterdam, bal. 14. — Pirmą revoliucijos Rusijoje daugelis rusų socialistų revoliucionierių gyveno Šveicarijoje. Dabar jiems pasitaikė proga sugrįžti laisvąjį Rusiją.

Bet kaip grįžti karės metu, jei visi rubežiai užverti?

Kadangi tie socialistai revoliucionieriai darbuojasi, kad Rusija atskiriai su Vokietija susitaikintų, tati Vokietijos kaizeris ne tik leido jiems per Vokietiją keliauti į Rusiją, bet dar juos pakvietė pas save svečiuosna, kuomet tie keliaus į Rusiją.

Tiems socialistams per Vokietiją keliauti paskirti specialiai traukiniai.

Nebe tikslo kaizeris sėbraujasi su rusais socialistais. Jis nori juos patraukti savo pusėn. Jis nori, kad tie socialistai, parkeliaus Rusiją, imtų ten tuojaus platinti taikos idėją ir tuo būdu priverstų Rusijos vyriausybę susitaikinti su Vokietija.

SUOMIJOS SEIMAS SUSIRINKO.

Helsingfors, bal. 14. — Vakare šioj Suomijos (Finlandijos) sostinėje atidarytas suomių seimas. Įvyko didelės manifestacijos, kokį suomių nematė nuo 1812 metų, kuomet Rusijos biurokratija buvo užgrobusi ant tos laisvos šalies savo pragaištingą leteną. Išreikšta rusams daug broliškumo jausmų.

Suomijos generalis gubernatorius Stachovič pranešė suomių seimui, jogei naujoji Rusijos demokratizacija vyriausybė ateityje gvarantuoja Suomijai visišką laisvę naminiuose reikaluose.

BRAZILIJA IR AUSTRIJA.

Rio de Janeiro, bal. 14. — Austrijos pasiuntinys pareikalavo sau pasporto. Jis pasakė, kad Austrija laikosi vienybės su Vokietija, su kuria Brazilija pertraukė diplomatinis ryšius.

RUSIJOS KARIUOMENĖ STOVI UŽ KARĘ.

Washington, bal. 14. — S. Valstijų ambasada Francis iš Rusijos praneša, kad Rusijoje stovis palengva gerėja, nežiūrint socialistų veikimo, kurie kursto darbininkus streikuoti ir priversti dabartinę vyriausybę priimti negarbingą taiką iš kaizerio kruvinų rankų. Rusų kariuomenė nusprendė ir tolesniai kariuoti ir nesitaikinti atskiriai be talkininkų. Tose vietose, kur darbininkai atsisako dirbti, kareiviai jų vietą užima ir darbas varomas toliau.

SERBAI SUKILĘ PRIEŠ BULGARUS.

Londonas, bal. 14. — Serbijoje prieš bulgarus sukilę serbai ir savo priešininkus visomis pusėmis ganubina. Apsiginklavę serbai buriais slapstosi kalnuose ir miškuose ir naikina bulgarų prateistus geležinkelius, tiltus, kelius ir juos pačius išpasalų žudo.

ANGLIJOJE NEISPASKALYTAS DZIAUGSMAS.

Londonas, bal. 14. — Labai džiaugiasi anglai, kad Suv. Valstijos stoji karėn. "Pall Mall Gazette" paskelbė sumanymą, kad toji diena, kurioj Suv. Valstijos paskelbė karę Vokietijai, visoj Anglijoj kas metai būtų paminėjama, kaip tautos šventė. Tą dieną visoj Anglijoj turi plevesuoti Suv. Valstijų vėliavos.

VIS BLOGIAU ISPANIJOJE.

Londonas, bal. 14. — "Daily Express" gavo žinią iš Ispanijos sostinės Madrido, kad Ispanijoje stovis kasdien darosi vis labiau blogesnis. Gyventojai butinai reikalauja karės prieš Vokietiją, kuri daugelį ispanų laivų nuskandino ir dabar neleidžia Ispanijai iš kitur parsigabenti maisto iš kitokių reikalingų pragyvenimui daiktų.

LIETUVIŲ PABĖGELIŲ VARGAI RUSIJOJE.

Voronežas (korespondencija). — Čia yra 3 gimnazijos ir "Saulės" kursai, kuriuose mokosi daug lietuvių ir lietuvaikių. Jie yra susidėję į dvi kuopelį: aušrininkų ir ateitininkų. Aušrininkų bus apie 100 narių, daugiausia vyresniųjų klesnių mokinių ir studentai augštesniųjų mokyklų. Aušrininkai sakos ruošiasi prie veikimo savo tautos labui, stengiasi geriau pažinti lietuvių kalbą, raštą; vis tat butų gerai, tik tai liudna, kad aušrininkai niekina katalikų tikėjimą, ne tik patys bažnyčion nenori vaikščioti, išpažinti atlikti, bet dar jaunesnius draugus gadina, ypatingai 3—4 klesni vaikus, dar savo proto neturinčius. Kaišioja jiems knygėlytes, išjuokiančias katalikų tikėjimą, skelbiančias mintis priešingas krikščionijos pasaužvalgai, kursto pasiūšimą, vyresniais nepasitikėjimą, žodžiu — gadina dorus, nekaltus berniukus ir mergaites, kuriuos tėvai leidžia mokyklon, kad susilaukus sau pagodos ir tėvynei naudos, o kaip reikia — iš mokyklos vaikai pareina pasiūšaus, nebesusikalbantys su tėvais, niekinantys jų tikėjimą, senovės papročius ir juos pačius. Tokiems "patrijotams," žinoma, malonės yra kitataučių gyvenimo linksmybės, prie kurių taip linksta širdis, jokių augštesnių idealų negaivinama, jokių įstatų nevaržoma, kaip tik savo palaido ir nesubrendusio geismo. Tik tai žiūrėk — ir bus mūsų "patrijotininkai" bevaikščioję po rankelės pasiėmę kitatautę. Šioms gi labai vyksta pasiūžaboti mūsų pasiūšausius vėbrėlius ir nusivesti į savo namelius, kur lietuvių sunus žūsta tėvynei ir tėvams ir ima veisti išgamas lietuviškoms pavardėmis. O čia nuolat dejuojama, kad lietuvių inteligentų truksta, (išties truksta), bet iškur jų bus daug, kad net išėjusiųjų

mokslus kuone pusė išgaista materializmo šalnos pakasta dar mokslus beinaut. Idejinis indifrentizmas, tikėjimui išgaravus pagimdė tautinį oportunizmą, kurs skelbia: ten, gird, tėvyne — kur gera. Lietuvis nustojes tikėjimo — nebe pilnas lietuvis, nes prie lietuvisybės esencijos priguli ir tikėjimas, katalikystė. Nustojęs savo tėvų tikėjimo vakas nebesupranta savo tėvų ir savo žmonių, savo tautos psichologijos, susikrovusios iš amžių tikybinių pergyvenimų. Nusipirmėviaus lietuvių sodiečių sunus — lieka visai svetimas savo tėvams ir žmonėms.

Keista, kad į pragaištingą agitaciją, varomą mūsų besimokinančių vaikų tarpe, mažai teatreikia atidos mokytojai ir mokyklų vadnamų lietuviškų, dargi katalikiškų, viršininkai. Juk tėvai yra savo vaikus pveda toms mokykloms, kad jų vaikus išmokitų ir dorai užauklėtų to, kas namie truksta, pridurtų, o ne atimtų iš vaikų jų brangiausiturtą iš namų atneštą — tikybą ir dorą.

Žinoma, vieni perdėtiniai ir prie geriausių norų negalės nusaugot mokinių nuo blėdingų prasimanymų, jeigu pačių mokinių tarpe nerasis rimtesnių draugų (ateitininkų), kurie neleistų suvadžioti kitų ir patįrupintų plačiaus ir giliausapsipažinti su tikybos mokslu, bažnyčios ir istorijai (iš katalikiškųjų šaltinių) taip gi atliktų visas savo tikybinės pareigas. Musų kunigėliams kapelionams čia plati yra darbavimosi dirva. Gerb. kunigų kapelionų ir mokytojų mes tėvai prašom laikyti kaip imant mūsų vaikus globoje ir neleisti jiems užmiršti savo tėvų tikėjimo ir kalbos.

"R. G."

Soa Paulo, Brazilija, bal. 14. — Vakare govėda užpuolusi sumaikino pro-vokiško laikraščio "Diário Alemão" spaustuvę ir ofisą. Visai sudaužyta ir spauzdinamoji mašina (presas).

S. V. vyriausybė paims geležinkelius

Pravesta karės juosta S. Valstijų pakraščiais

Brazilija ginkluoja garlaivius

BUS ŽYMI PERVERSMĖ KARĖS METU.

Washington, bal. 14. — Kongresmanas Adamson, tarpvalstijinės ir užsienių prekybos komiteto pirminkas, kongresui indavė bily, sulyg kurio prezidentui karės metu turi būti leista paimti vyriausybės žinybon (kaipir konfiskuoti) visus šalies geležinkelius, telegrafų ir telefonų linijas. Be to, sulyg to biliaus prezidentas autorizuojamas paimti militarinen tarnybon visus geležinkelį, telegrafų ir telefonų darbininkus ir operatorius.

Jei kongresas šitą bilyį priimtų, tuomet šioj šalyj įvyktų labai žymios atmainos. Ko panašaus šioj šalyj nėra buvę nuo civilės (naminės) karės laikų. Kongresmanas Adamson pirmiau tą bilyį parodė prezidentui ir šis sutiko su visais bilyje paduotais plemais.

SUPAŽINDINS SU LAKUNŲ VEIKIMU.

Washington, bal. 14. — Iš karės lauko, Prancuzijoje, i Suv. Valstijas atkeliauja lakunų instruktoriai, kurie pamokins šios šalies kariuomenės lakunus pasekmingojo ore veikimo, kurių visokie talkininkų skraidyme patobulinimai laikomi kuodidžiausioj paslapytyje. Jie bus perduoti šios šalies lakunų korpusui. Už savaitės laiko instruktoriai bus čionai.

VOKIETIJA NEINTERNUOS AMERIKONŲ.

Berlynas, bal. 14. — Vokietijos vyriausybė paskelbė, kad jina Vokietijoj gyvenančių amerikonų neinternuos ir leis jiems naudotis laisve, kaip Suv. Valstijos leidžia ten laisve naudotis vokiečiams. Amerikonams Vokietijoje nebus atimamos jokios privilegijos.

KAIZERIS NEGALIS DIKTUOTI TAIKOS.

Amsterdam, bal. 14. — Vokiečių socialdemokratų laikraštis "Vorwaerts" rašo, kad Vokietijos vyriausybė neturi drąsos savo žmonėms pasakyti teisybės ir todėl negali jina viena diktuoti taikos Vokietijos priešininkams.

KARĖS JUOSTA S. V. PAKRAŠČIAIS.

Washington, bal. 14. — S. Valstijų vyriausybė oficialiai paskelbė, kad jina pravėd aplink šios šalies visus uostus karės juostą. Kitais žodžiais tarant karės juosta isteigta visais Suv. Valstijų pakraščiais. Įplaukusieji karės juoston svetimų šalių laivai bus peržiurinėjami. Naktimis toje juostoje uždrausta plaukioti svetimų šalių laivams.

NATURALIZACIJA KARĖS METU YRA LEISTINA.

New York, bal. 14. — Kas turi pirmąsias poperas ir karės metu norėtų gauti pilnasias, tai gali gauti kad ir šios karės metu. Taip nusprendė New Yorko apskričio federalis teismas.

DUOS PINIGŲ, JEI STOS KAREN.

Pekinas, bal. 14. — Kinijos laikraščiai rašo gavę žinią, kad jei Kinija stosianti karėn talkininkų pusėje, tuomet Suv. Valstijos yra pasižadėjusios paskolinti Kinijai pinigų. Nežinia, kiek tose žiniose yra teisybės.

BRAZILIJA GINKLUOJA LAIVUS.

Rio de Janeiro, bal. 14. — Brazilijos vyriausybės įsakymu apginkluojami armatomis visi tos šalies garlaiviai, kurie turi plaukti į Europą. Tai daroma prieš nardančių laivų užpuolimus.

PAŠAUTAS GELEŽINKELIO SARGAS KAREIVIS.

San Francisco, Cal., bal. 14. — Išpasalų užpultas ir revolveriu pašautas miliciantas Murphy, kuris saugojo ties kalnais Sierra Nevada geležinkelio Western Pacific tunelį.

ORAS.

Balandžio 14, 1917 m.

Chicago ir apylinkės. — Šiandien gražus oras ir truputį šilčiau; rytoj šilčiau, bet apsiniaukę.

Temperatura vakar augščiausia 35, žemiausia 31 taikos Vokietijos priešininkams.

Saulė teka 5:11, leid. 6:30.

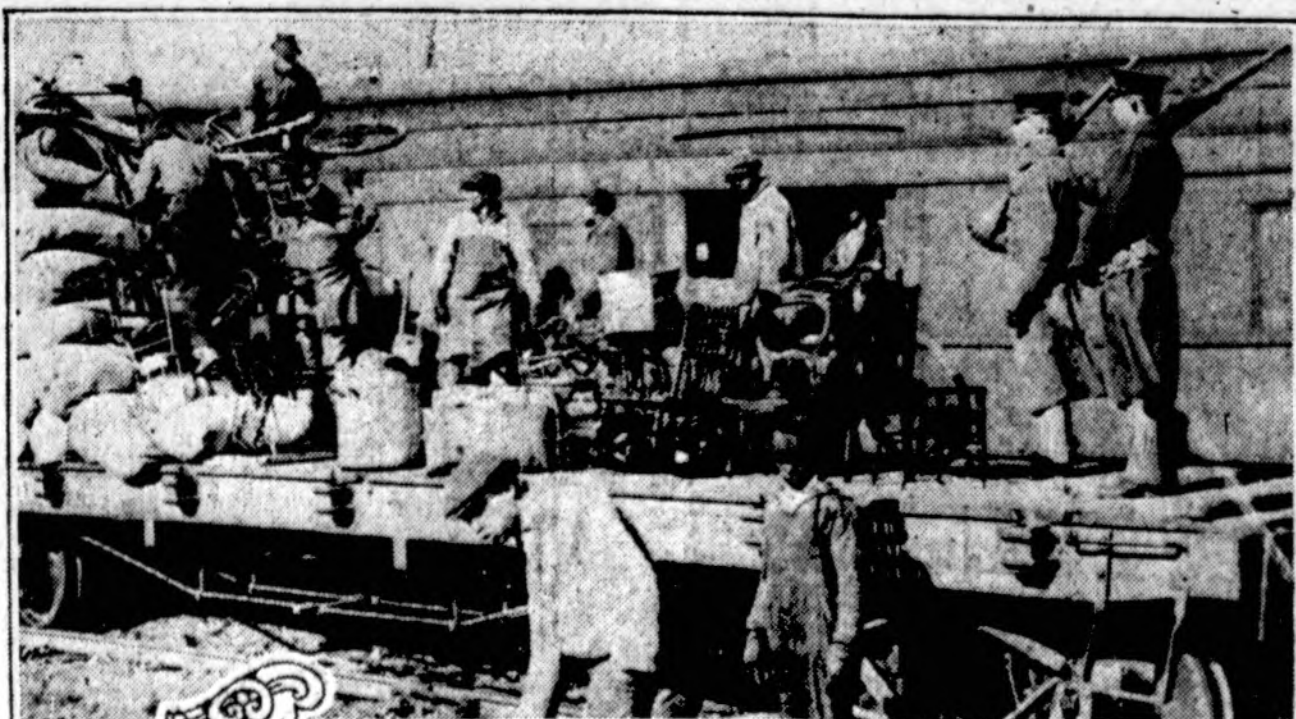

Photo by American Press Association.
Suv. Valstijų uostuose konfiskuota visi vokiečių garlaiviai. Šitas vaizdas parodo, kaip iš vieno tokio vokiečių laivo iškraustoma daugelis bagažo.

"DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Dienraštis
Eina kasdien išskyrus nedidelius.
Prenumeratos kainos:
Chicagoje metams \$6.00
6 mėnesiams \$3.50
3 mėnesiams \$2.00
Kitose S. V. miestuose metams \$6.50
6 mėnesiams \$4.00
3 mėnesiams \$2.50
Ketvergo laida \$2.00
Perkant atskiras numerus visur po 3c.
Prenumerata mokasi išlaiko. Laikas skaitosi nuo užrašymo dienos, ne nuo Naujo Metu. Norint perrašyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar ekspresu "Money Order" arba įdedant pinigų į registruotą laiską.
Redakcija priima raštus ir korespondencijas neregistruojant, jei autorius atsiųsdamas toki raštą, nepažymi ir neindėda krasos ženklelio sugrąžinimui. Visiškai reikalingi krepšiniai adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.
1800 W. 46th street, Chicago, Illinois
Tel. McKinley 6114.

"DRAUGAS"
Lithuanian Daily Friend
Published daily except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.
1800 W. 46th street, Chicago, Illinois
Tel. McKinley 6114. Established 1905
Terms of Subscription: In Chicago
by mail or carrier per year \$6.00
Outside Chicago by mail \$6.50
Thursday edition \$2.00. At News
Stands 3c. a copy. Advertising rates
on application.

Iš Dienos : : Dienon

SENA PASAKA.

Pernai "Draugo" bendrovei pradėjus leisti dienraštį, nemažai susirūpinę mūsų laisvamaniai-tautininkai, kuriems rupi lietuvių katalikų visuomenę pakinkyti savotiškos rūšies "radikalizmo" vėžimui. Iš pirmojo žygio dienraštį "Draugą" pavadino "klerikališkuoju", ir ėmė po juo kasti duobes. Laisvamanius - tautininkus uoliai rėmė vienas susibūrinę "bankierius", buvęs laikraščio leidojas, kuris turėjo išsigijęs spausdinamąsias mašinas ir nežinojo, kur jas padžiauti. Šita proga pasinaudojo vienas "veikėjas" ir atspausdino glėbius "konfidenciališkų" laišku ir juos pasiuntė visiems svarbesniems Amerikos lietuviams laisvamaniams-tautininkams. Laiške buvo klausama, kiek labai yra reikalingas "tautiškas" dienraštis ir prašoma, kad jie prisidėtų prie tokio dienraščio steigiamos bendrovės.

Tečiau daugelis laisvamanių-tautininkų nepritarė tai sumanytajai "tautiško" dienraščio bendrovei ir šitas klausimas taip be nieko ir žlugo. Net mūsų katalikiškai spaudai ilgas laikas neteko sužinoti apie tuos lietuvių tautininkų plenus ir jų saldiąsias svajones. Po šito nepasisekimo jie aptilo ilgesniams laikui.

Bet štai dabar pasklydo gandas, kad lietuvių tautininkai išnaudojo tuos savo plenus apie dienraštį atgaivina ir sumanę žut-but atsiekti tą tikslą.

Gal jiems dabar ir pasiseks įsisteigti dienraštį. Bet kokia gali būti to dienraščio ateitis - tai jau kitas klausimas.

Šitai atsiekti jiems bus nesunku ve kodel:

Laisv-tautininkai pusiau su vargu išleidžia kelis savo savaitraščius. Tie laikraščiai taip nusidėvėję, kad ėmėju skaitlius kaskart vis labiau mažėja. Nes kas gi skaitys ir palaikys tokius laikraščius, kurie eina prieš Amerikos lietuvių visuomenės norą. Todėl sumanyta visus tuos savaitraščius su-

lieti i kruvą ir... nulipinti "tautišką" dienraštį, tokį dienraštį, kuris pataikautų šliupų, Račkauskų, Karužų ir jų bernų užgaidoms.

Jie tai gali padaryti. Bet mes abejojame, kad toks dienraštis turėtų bent kokį pasisekimą. Gal jam būtų sekęsi pirmiau, kuomet mūsų didesnėji dalis visuomenės buvo sudemoralizuota, neturėjo savo dienraščio su aiškiai nustatyta programa. Šiais laikais prie visuomenės jau nelengva prieiti su masinančiu pyragaičiu. Laisvamanių-tautininkų saldius žodelius visuomenė jau labai gerai pažįsta. Jinais neleis drumsti vandens.

IR LONDONE LIETUVIAI ŠVENTĖ TAUTOS DIENĄ.

Lietuvių Tautos Šventė - Šv. Kazimiero diena (kovo 4 d.) pagaliau jau prigijo lietuvių visuomenėje. Šita diena iškilmingai apvaikšiojama ir paminima ne tik Amerikoje, bet ir kitur, kur tik gyvena buvę lietuvių, kur tik lietuvių turi nuosavią parapiją ir savo tautos dvasišką vadovą.

"Iševių Drauge" skaitome, kad Anglijoje gyvenę lietuvių Tautos Dieną paminėjo sulyg savo išgalėjimo.

Antai Londone ta iškilmė lietuviams labai pasisekė ačių Rutiečiams ir giesmininkams, anot "Iš. Draugo" pranešimo.

Ivyko didelis lietuvių susirinkimas. Kalbėjo Londono lietuvių parapijos klebonas, kun. K. Matulaitis, apie Tautos Dieną, apie jos siekius ir kaip reik tautą mylėti. A. Kraučunas kalbėjo apie lietuvių tautos atgimimą. Kitas kalbėtojas pagyrė lietuvių draugijas už jų duosnumą.

Gana pasakyti, kad tą vakarą surinkta aukų nuken-tėjusiai Lietuvai suvirš 27 svarai sterlingų.

Anglijos lietuvių surinktas savo aukas dažnai prisidėjo į Tautos Fondą Amerikoje. Bet Tautos Dienoje šitos surinktos nuo Londono lietuvių aukos dalimis pasiųstos Lietuvių Informacijos Biurui ir Lietuvių Komitetui Švedijoje.

Amerikos laisvamanių-tautininkai nešvencė šitos garbingos lietuvių tautos šventės.

Šitokių savo pasielgimų jie ir atsitolina nuo lietuvių katalikų visuomenės.

NELAIMINGI TIE MUSŲ "REVOLIUCIONIERIAI."

Socialistų laikraščiai išnaujo atkartoją trukšmingą žinią, kuri skamba:

"V. Kapsuko vardu atėjo nauja telegrama iš Petrogrado. Jos turinys sekantis: "V. Kapsuko, Pruseikos, Grigaičio buvimas Petrapilyj butinai reikalingas."

Kaip sau norite, bet visgi nelaimingi yra šitie mūsų "didvyriai revoliucionieriai". Šaukia juos tuojaus keliauti į Petrogradą, kad tuo tarpu jie čia dar nei neįspėjo rinkti aukas "revoliucijai" Rusijoje. Turi sutinkę apie tokstantuką. Su tiek pinigų

Parapija ir Demokratija.

(Pabaiga iš pereinamo num.)

Lietuviai radikalai.

Žmonėms nieko negirdėjusiems apie spausinę negalima išaiškinti skirtumą tarp linotipo ir intertypo. Žmonėms nesusidurusiems su teisės mokslais, gal, ir nelengva bus permąstyti šitie prirodymai. Bet "Vien. Liet." redakcija turėtų tuos dalykus žinoti pati iš savęs, be mūsų aiškinimų.

Prancūzų radikalai, prieš pradėdant persekioti katalikus, ėmė skelbti savo laikraščiuose, buk katalikai negali būti demokratams ir respublikos šalininkais. Tą pačią giesmelę gieda radikalai iš "Vienybės Lietuvinių". Pagiedoję jie užsikąs kuni-gieną, kaip tie, kurių min-tis jie atkartoją. "Lietuva" nusiduooda nežinant kas mus tautoje radikalai. Ji, tiesa, ne iš prancūzų radikalų, tik iš vokiečių nazonal-liberalų ima persekiojimo preliudiją.

Vokiečių nazonal-liberalai rodė iltis prancūzų radikalams, ir prancūzų radikalai užręg ant vokiečių nazonal-liberalų už Elzasą ir Lotaringiją. To skirtumo tarp "Lietuvos" ir "Vienybės Liet." nėra. Užtat yra tas, kas bendra Bismark'ui ir Combes'ui, butent noras pražudyti katalikystę.

Nekunigai ir Bažnyčios turtai.

Ivairiais laikais ivairiais budais Bažnyčia tvarkė jai priklausančius turtus. Ką tik V. Jezu sugrįžęs i dan-tikų apaštalai pajuto, kad rūpinimasis turtais atima brangų laiką iš Evangelijos skelbėjų. Tam tikslui tapo išrinkti septyni jaunikai-čiai. Juos pavadino d'fakoi-nais, tai yra patarnautojais, ir suteikė jiems tam tikrą pašventinimą.

Šventinimo priėmimas reikišk atidavimą savo as-mens Bažnyčiai tarnauti iki gyvos galvos. Asmuo pri-ėmęs d'fakono šventinimą ir atsimetęs yra apostata.

Tas ištisus naudingai tar-nauja Bažnyčiai, kas visus savo reikalus ant visados suriša su Bažnyčios reika-lais. Priešingai elgiai tie, kurie savo reikalus stato pirmon vieton, o Bažnyčios pastarojon. Šitos rūšies žmonės, tiesa, gerai išmano, kur klebonijos stogas prakiu-ras ir kiek tonų anglių reikia bažnyčiai kurenti per žiemą. Tik vargas, kad dau-gelis tuos savo žinojimus sunaudoja ne Bažnyčios tikslams, o pašalininiams.

Artimų pavyzdžių neju-dinsime, nors ne viena ku-

musų "didvyriams" never-ta nei iš Amerikos išsiuju-dinti. Juk šito tukstantuko gali neužtekti nei kelionei. Karės metas, viskas brangu. Brangi ir kelionė.

Neišmančiai tie visi, ku-rie mūsų "revoliucionierius" šaukia Rusijon. Kam juos šaukti? Jie nekviečiami va-žiuos, kuomet viskas Rusi-joje nurims, kuomet su-rinks čia pakaktinai aukų "revoliucijai," ir kuomet Suv. Valstijų kongresas iš-leis priverstinio kareiviavi-mo įstatymą.

Parapija ir Demokratija.

nigū įsteigta visuomeninė įstaiga Amerikos lietuvių tarpe tapo privatinė pasau-linių žmonių nuosavybe. Ge-riau priminsime pavyzdį iš tėvynės. Kunigas M. Sidere-vičia, žymus lietuviškų knygų platintojas prieš "Aušros" laikų, Sudergo pa-rapijai pirkė šešis margus lauko, pastatė ant jų triobas, užvedė valsinių medžių sodą. Kadangi Rusijoje visus Bažnyčiai užrašomus turtus Vidaus Reikalų Mi-nisterija paimdavo savo glo-bion ir sunaudodavo Bažny-čios naikinimui, todėl kun. Siderevičia tą Sudergo Baž-nyčiai įgytą turtą, užrašė žmogui, kuris išmanė ir sto-gų kiauromą ir ekonomiją geriau už kun. Siderevičių.

Nepoigiam ekonomiją išma-nantis žmogus Sudergo pa-rapijos nuosavybę pardavė kitam. Mat kunigas "per-daug kišosi" i parapijinės nuosavybės valdymą. Para-pija, žinoma, negavo pinigų, už parduotą jos turtą. Tarp "klerikalo" Siderevičiaus ir tarp demokrato, išmanan-čio ekonominius parapijos dalykus, paskui nebuvo su-tarties.

Nei kokia demokratija ne-gali reikalausti ir nereikala-uja, kad keno nors turtas bu-tų patikėtas i negana gva-rantuojančias rankas. Tegul šiandien "Vien. Liet." gvarantuoją, kad parapijos išrinktieji apsisie su parapi-jos turtu sulyg to turto tik-slų ir prigimties, tai rytoj parapijos galės rinkti ko-mit., kurie tvarkys parap-turtą kaip norės. Tik tegul laikraštis atsimena, kad žo-džiai mums ne gvarantija.

Kol prigulėti prie katali-kų Bažnyčios buvo vis vien-ką guldyti savo galvą po kardų, tol parapijose tebu-davo tik tai vieni tikintieji ir tikėjimą pildantieji žmonės. Tada parapija rinkdavo tur-to užveizdas ir sulyg jų pa-rėdymo turtas buvo varto-jamas.

Jei šiandien Bažnyčia ati-duotų savo turtus valdyti parapijų išrinktiems, i parapijas prisirašytų visi beddieviai, kokį laiką jie la-bai uoliai pasidarbuotų, kol patektų i komitetą, o patektų i jį, Bažnyčias sulyg p. Jo-no Šliupo patarmės padary-tų teatrais arba salionais, o kad ne, tai arklidėmis. Ry-šiai tarp "Vien. Liet." ir Dakto Šliupo taip dideli, kad visai suprantame, ko-kiems tikslams tas laikraštis reikalauja Bažnyčios turtą atiduoti i negvarantuojan-čias rankas. Demokratizmas čia tik tai graži skraistė. Či-gonės, tiesa, nešiojasi skrai-stes ne vien del graznos.

Demokratija ir valdininkų paskyrimas.

Sekli "Vienybės Lietuv-ninkų" nuomonė apie demo-kratiją, kad nori, idant joje viešpatautų betvarkė. Kiek-vienam demokratijoje šale renkamu asmenų yra daug paskiriamų. Demokratijos prisilaiko paskyrimo visose tose vietose, kur reikia di-delių gabumų ir ilgo prisi- rengimo, kad žmogus galėtų savo priedermes gerai išpil-dyti. Taip pat paskiriami demokratijoje tie valdinin-

kai, nuo kurių asmens labai daug priklauso.

Nei viena demokratija ne-atsisako nuo kariuomenės. Milicija, ir ta yra kariuome-nė. Lygiai kariuomenėje kaip ir milicijoje oficialiai ir generolai nerenkami, bet skiriami iš viršaus. Naujoji Rusijos demokratija pasky-rė generolą Aleksiejevą visų savo armijų viršininku, o nedavė kareiviams išsirink-ti. Nejaugi "Vien. Lietuv." sakys, kad naujoji Rusijos valdžia nedemokratiška?!

Brooklyn'o laisvamanių-tautininkų laikraštis turi maloningesnį saikelį ru-bams, o kietesnį katalikams. Lygybės principų skelbėjui taip ir pritinka! Juk i žy-dai kitą syk meilingesni bu-vo Barabai, o kietesni Je-zui.

Mes katalikai laikomės vienų principų ir kitų saikų visiems. Jei Rusijos, Pran-cuzijos, Šveicarijos, Suvie-nytų Valstijų ir kitų šalių respublikos, neduodamos kareiviams skirtis oficialius o oficialiams generolus, ne-nusideda demokratiskumui, tai nenusideda demo-kratiskumui nei Bažnyčios tvarka, kad ji neduoda žmo-nės skirtis sau kunigus, nei kunigams - vyskupus. Vyskupų ir kunigų paskyri-mas iš viršaus nereiškia nei demokratijos nei nedemo-kratijos, nes tuomi prin-ci-pu naudojasi visos valstijos, ir demokratiškosios ir mo-narchiškosios ir autokratiškosios. Bažnyčia kunigo ir vyskupo priedermes skaito svarbesnėmis ir didesnės at-sakomybės pilnomis, negu oficialio arba generolo.

Jeigu dabar iš pasaulinių žmonių atsirastų užtektinai žmonių, kurie apsiimtų vi-siškai iki gyvos galvos tar-nauti ne savo, o Bažnyčios turtams, kaip kitados d'fakoi-nai, tai būtų užtektina gvarantija, kad tie turtai nepateks nesąžiningiems veidmainiams ir netaps su-naudoti prieš pačius parapi-jiečius. Tada kunigams labai palengvėtų, nes nereik-tėtų sunkintis ekonominiams reikalais.

Tie pasauliniai parapijų ekonomijos aprupintojai tu-rėtų būti po vyskupų vald-žia, taip kaip laivo sande-liai ir iždininkai yra po ka-pitono valdžia, nes negali būti organizuota visuomenė be asmenų, i kurių rankas sueina ivairios rūšis val-džios, kad ji galėtų didesnė-mis ir ivairesnėmis jėgomis pasiekti didesnių ir naudin-gesnių tikslų.

Katalikų tikėjimas, tiesa, nėra demokratija, taja pras-mė, kad augščiausioji Baž-nyčios valdžia ne iš liaudies, bet iš viršaus. Sakramen-tams dalinti ir dogmatams skelbti katalikystė nekuo-met negali skirti asmenų sulyg liaudies noro, o tik tai sulyg reikalavimų, išeinan-čių iš V. Jėzaus apreiški-mo.

Bet demokratizmo katali-kystėje yra daugiau negu kur kitur, pirmiausiai delto, kad katalikystėje turintieji valdžia taip apstatyti, jog butinai turi tarnauti liau-dies naudai, o ne savo užgai-doms arba partijų žvilg-sniams. Ekonominiai Baž-nyčios dalykai galėtų būti pavesti nekunigams, bet tik-

tai tada, kada taptų gvaran-tuota, jog nekunigai nega-lės parapijų ir vyskupijų ir visos Bažnyčios turtą pa-versti asmeniniams tik-slams. Taigi nors nedemo-kratiška šiais laikais tų tur-tų apsaugojimo forma, te-čiaus demokratiškiems ji tarnauja tikslams.

ŽYMUS ŽMOGUS KATA-LIKU TAPO.

Pirm dvylikos metų, t. y. 1905, Rev. J. A. M. Richey buvo episkopų klebonas Kalifornijos mieste San-Diego. Beklebonaudamas jis įkurė rimtą laikraštį "The American - Catholic." Nors laikraštis vadinosi ka-talikiškas, bet jis skyrėsi nuo katalikų tuomi, kad ne-pripažino popiežiaus.

Beredaguodamas savo lai-kraštį, Rev. Richey supra-to, kad tėra tik viena kata-likija, kurios negalima skal-dyti i anglišką, amerikoniš-ką, rymišką, kaip tat jis darė pirmiaus, sekdamas daugelio episkopų, ypač anglų, pavyzdį. Supratęs, kad Šv. Tėvas yra tikras šv. Petro ipėdinis, ir kad šv. Petriui V. Jėzus davė val-džią ant visų krikščionių, Rev. Richey nepersenai perėjo i katalikus. Savo įkurtąjį ir redaguojamąjį laikraštį jis perleido savo sėbrams Rev. Harry Wilso-n'ui ir Rev. R. H. Gushee.

Wilsonas tapo redaktori-um ir keletą metų vedė laikraštį. Bet ir Harry Wilson'as šiais 1917 m. įsi-tikino, jog V. Jėzus tik vie-ną Bažnyčią teikūrė ant tos Bažnyčios tėra tik vie-nas vyriausias ganytojas, kurio privalo visi klausyti. Tai-gi dabar ir Harry Wil-son'as perėjo i katalikus, apskelbdamas gražų laišką buvusiems savo draugams, pažistamiems, parapijie-čiams ir skaitytojams. Ta-me laiške išdėtos priežas-tys, del kurių Wilson'as ta-po kataliku. Jos katali-kams žinomos iš jų tikėji-mo mokslo, delto jų čia nei neatkartojame.

Kaikurie žmonės nugirdę Wilson'o atvirimą, neat-skyrė redaktoriaus nuo Su-vienytųjų Valstijų prezi-dento ir ipuolė i juokingą klaidą, sakydami, buk pre-zidentas tapęs kataliku. Reikia žinoti, kad Suvien-ytųjų Valstijų prezidentas vadinasi Woodrow Wilson, o žmogus, kurs tapo katali-ku vadinasi Harry Wilson. Tai yra didelis skirtumas.

NAUJAS BUDAS KOVOS SU NARDANČIOMIS LAIVEMIS.

Vokiečių nardančios lai-vės neduoda ramumo talti-ninkų valstijoms. Dabar jos yra pavojingos netik euro-piečiams, bet ir amerikie-čiams. Pastarieji ėmė galvo-ti, kokių būdų pasekmin-giau kovoti su tomis plieni-nėmis žuvelėmis, kurios sė-jia sprogtančius ikrus. Šiuo dalyku užsiūndavo net garsusis senelis-išradėjas Edisonas. Kadangi jo šalei grąsia pavojus, tai jis žu-t-but pasiryžo ištobulinti ir įkynyti genialį ir pigų iran-kį del kovos su nardančiais vandenyse priešais. Tuo įrankiu žada būti siaurutė,

12 pėdų ilgumo submarina, kuri buk galės lengviausiai plaukioti vandenų placiųjų okeano ir jurių, gaudant po-vandenines laives. Toje nar-dančioje laivėje tegalės va-žinėti tik vienas žmogus, už-tat ir žadamas išradimas jau apkrikštytas vardu žmogus-torpeda. Nesuspės priešai patėmyti šios beveik vai-kiškos laivelės, o ji sugebės paleisti mažutę, bet mirtiną torpedą. Ir ant paviršaus jurių esa sunku bus tarp vilnių patėmyti šią planuo-jamą amerikiečių nardančią laivelę ir užtat jai bus la-bai lengva užtakuoti prie-šą su neabejotinomis pasek-mėmis. Edisonas tvirtina, kad šimtas tokių submarinų galės apsaugoti nuo priešų visus Amerikos uostus ir jos laivyną.

EATONIC
(FOR YOUR STOMACH'S SAKE)
Dyspepsia, rėgtumas, rėmuo, ir ki-tos vidurių ligos paėina iš negero su-virškimo, o tas reiškią, kad reikia gero valisto.

Jūsų pinigai tur buti padė-ti geroje saugioje va stilio bankoje
SECURITY BANK
OF CHICAGO
Milwaukee av. and Carpenter st
3% ant Jūsų Pinigų
Atėmte Penedalio ir Subatomi vakarais iki 3 valandos
Skoliname pinigus ant Namų
Persiūndame pinigus i Europa ir galima gauti Laivokartes

ĮSTEIGTA 1888 M.
KASPAR STATE BANK
PO PRIMEIRA VALSTIJOS
KAPITALAS \$600,000
Mes mokame 3 proc. ant Pinigų. Mes parduodame Foreign Money Orders i visas dalis svieto.
William Kasper - Pirmininkas
Otto Kasper - Vice-pirmininkas
Chas. Krupka, Vice-pirmininkas
August Fiek - Asst. Kasierius
Joseph Sikya - Kasierius
1900 Blue Island Ave.
CHICAGO, ILL.

CENTRAL BANKS SAUGUMO.
Chicago Clearing House Maryate.
Bankos priklausiančios prie Chi-cago Clearing House yra po jos at-sargia priežiūra. Laiks nuo laiko, bent syki i metus, Clearing House revizoriai nuodugniai ištiria savo bankų stovį ir buda jų vedimo. Vi-si pinigai yra suskaituoti, notos, bondai, mortgage ir kitos apsaug-os peržiūrimos ir patikrintos, pi-nigai kitose bankuose patikrinti ir lingos ištirtos. Tik tai tikra apsa-gi vertė gali būti kningose parody-ta. Abėjotina tvarka arba atmagru-mas, yra nedidelizmas. Jeigu bankas nustoja savo Clearing Hour teisių, tas yra ženklas jos abėjot-stovio.
Tikslai tvirtausios ir saugios bankos gali but Clearing House ralis.

The Chicago Clearing House prieduotos užnamymas tapo įvestas pirm delikt metų, ir nuo to laiko nei viena Clearing House banka ne subankrutjo. Reikalingant, Clearing House bankas atėina viena i tai su pagalba.
The American State Bank pri-klauso prie Chicago Clearing House, yra po jos priežiūra, naudojant jos teisėmis ir išduoda penkias pi-nas atakaitas i metus.
Ji taipgi yra po Valstijos prie-žiūra, yra reguliariškai trinėjama ir kas meta išduoda penkias pilnas atakaitas Bankinink Valdybai Val-stijos Illinois.
Pinigai sudėti šioje bankoje yra išmokami ant kiekvieno pareikla-vimo.

Cia galima gauti Pirmus Ank-so Mortgage. Telpai Aukso Mort-gage Bondus po \$100.00 ir \$500.00. Šis bankas yra atnaujinamas Lietuviams.
Cia kalba Lietuviškai ir Lenki-škai.
Kapitalas ir pavarizis: \$200,000.00

J. Stepius
Presidentas
AMERICAN STATE BANK,
Kampas: Blue Island Ave., Looms ir 18-tos gatvės.
ATIPARAS: Penedalio, Ketver-tele ir Subatomi iki 3:30 val vak.

LIETUVIAI AMERIKOJE

VELNIŲ KUPČIUS MOCKUS PRISPIRTAS PRIE SIENOS.

Roseland, Ill.

Plačiai žinomas Amerikoje velnių kupčius Mockus šioje apylinkėje turi nerūšiausią savo pasekėjų. Mat, čia dar esama tokių tamsūnų, kurie Mockaus blevizgų klausyties laiko sau už garbę. Savo aukomis jie čia jį užlaiko jau kelinta savaitę. Net kaikurie nesusipratę katalikai per savo neišmanymą paremia Mockaus žaunas, nenumanydami kas tai per paukštis. Bet pamažu roselandiečiai jau pradeda šalintis nuo to apgaudinėtojo šventragio. Netik lietuviai biznieriiai, bet ir svetimaučiai atsikako duoti jo prakalboms svetainę. Pastaruoju laiku del svetainės net reikėjo jam kreipties prie parazonų. Bet ir šie greičiausiai atsisakys duoti, kaip tik sužinos apie ką šneka tas socialistų apaštalas, pripažintas nenormališku žmogumi. Tas visuomenės išsigimėlis Mockus ir jo tamsūs pasekėjai griebiasi niekšiškausių priemonių, melagysčių, kad tik daugiau žmonių patraukus į tuos pliovojimus.

Praeitą savaitę Roselando tamsūnėliai padalino plakatus, kad balandžio 6 d. K. P. svetainėje bus Mockaus debatai su kun. P. Lapeliu, vietos klebonu, nors pastarasis apie tai nieko nežinojo. Kada plakatai jau buvo paskleisti, tada jie tik teatsiuntė kun. Lapeliui laišką, kviečiant jį į debatus. Vargšai, matyt, manė, kad kun. P. Lapelis nesutiks su Mockumi stoti į diskusijas, ir užtat sutraukė į svetainę daug žmonių. Tuo tarpu kun. P. Lapelis nenusigando jų pakvietimo, sutiko debatuoti ir net pasižadėjo tukstantį dolerių išmokėti Mockui, jeigu jis debatus laimėtų. Gi, jei Mockus pralaimės, tai jis privalo užmokėti kun. P. Lapeliui tik 500 dol. Vadinasi, sąlygos Mockui labai geros. Be to, kun. P. Lapelis reikalavo, kad tos diskusijos būtų tikėjimo arba socializmo dalykuose, kad jos būtų viešiasios ir kad skelbiantysis kunigu Mockus per 2 savaites laiko pristatytų dokumentus apie savo kunigystę, nes, suprantama, kad apie tikėjimą tegalima diskutuoti tik su žmogumi išėjusiu dvasiškus mokslus. Mockus išgirdęs, kad kun. Lapelis sutinka stoti su juo į diskusijas ir reikalauja tokių sąlygų, nusigando, visas kaip popieris išbalso ir yty perkuno trenktas, ėmė vilti. Bet kaip patentuotas apgaudinėtojas apgavystę ir melais stengėsi saviškių aktyse išsisukdinti.

Jis ėmė aiškintis, Girdi, kunigai pripratę už viską pinigų plėsti ir dabar esą kun. Lapelis reikalauja iš jo 1000 dol.; girdi, kun. Lapelis esąs dar į diskusijas neprisirėngęs, nes noris pri-

sirengimui 2-ąją savaitę laiko ir t.t. Žodžiu, ant tų pačių pėdų ėmė aiškiausai meluoti, o jam už tai plojo delnais... Galutinai Mockus ėmė prašyti publikos, kad kun. P. Lapelis eitų su juo į diskusijas be 1000 dol. Jo pasekėjai, žinoma, taip ir nubalsavo. Tuo tarpu visi šviesesnieji lietuviai, kurie moka skaityti, galėjo iš plakato patirti, kad kun. Lapelis ne nuo Mockaus reikalauja 1000 dol., bet priešingai — jis pasižada išmokėti Mockui tą 1000 dol., jei šis diskusijas laimėtų. Antra, dviejų savaitų laiko prisirengimui į diskusijas reikalauja ne kun. Lapelis, kaip sako Mockus, bet jis tiek duoda laiko Mockui pristatyti kunigystės dokumentus. Dvi savaites laiko suka kas balandžio 18 d. š. m. Užtat Roselando socialistai ir visi velnių kupčiaus pasekėjai turėtų pasinaudoti proga gauti 1000 dol. Kaip tik Mockus laimės diskusijas, tai kun. Lapelis tą pačią valandą išrašys jam čekį 1000 dol. vertės.

Socialistai ir velnių kupčiaus pasekėjai privalote priversti savo vadą stoti į diskusijas, kaip pirmiau buvo pasiūlęs, kad laimėti pinigų ir garbės. Jei laimės diskusijas, tai visi ant rankų nešiosime jus...

Roselando Parapijonas.

VANDERGRIFT, PA.

Nedėlioje, balandžio 15 d. š. m., 3 valandų po pietų Vandergrifto lietuviškos draugijos žada dalyvauti patriotiškoje manifestacijoje, idant tokiu būdu parodytų Dėdei Samui savo prijaunimą ir lojalumą.

Karė yra blėdingas apsirėikimas mūsų gyvenime, bet jeigu visos tautos išrinkti atstovai išrado reikalingą apskelbti karę, tai visiems reikia pritarti. Lietuviai taipogi neprivalo būti svetimas daiktas Suv. Valstijų kune, kurios mums suteikė tokią jaukią vietelę baissiosios karės laiku.

A. D.

E. VANDERGRIFT, PA.

Vietos laisvamaniai ir socialistai labai negražiai pasižymėjo taip brangioje visame pasaulyje šventėje — Velykose. Vietoje tradicinio kiaušinėlių daužymo, tariamieji mūsų progresistai ėmėsi daužyties veidus. Kaikuriems pasiliko stambūs ženklai, kurie gal ilgai primins 1917 metų Velykas. Ką ir besakyt — gėda.

A. D.

CLEVELAND, OHIO.

Kovo 29 d. 1917 m. išsiškyrė su šiuo pasauliu vietos lietuviai jaunikaitis Romualdas Sedaitis. A. a. Romualdas buvo doras, susipratęs lietuvis ir katalikas, visų mylimas ir gerbiamas. Jis buvo narys Lietuvos Vyčių 25-tos kuopos ir šv. Kazimiero Lietuvos Sunų draugijos. Vėlionis minėtųjų draugijų naudai nemažai pasidarbavo. Taipogi jis buvo neprastas artistas-mėgėjas ir keletą sykių labai dailiai pasižymėjo scenoje.

Kaip kiti, taip ir vietos vyčiai, sužinoję apie mirtį

KLASIMAI IR ATSAKYMAI.

ISPĄZINTIS.

Klausimas:

Ką turi daryti tikintis žmogus, kuris negali pasilausti kokios nors nuodėmės. Eidamas išpažinties jis turėtų žadėti daugiau neįpulti į savo pajunkimą, bet žinosi gerai, kad impuls. Ar-gi toks žmogus gali eiti išpažinties, duoti pažadėjimą, kaip dauguma, ir paskui, kaip dauguma, vėl grižti į tas pačias nuodėmes iki kitai išpažinties? P. L.

Atsakymas:

Tamistos klausimą sutrumpinau, apleidamas visas asmenines smulkmenas, ir tepalikdamas tik patį klausimo branduolį. Kaikuriuos šito atsakymo dalyt Tamstai nereikalingos, bet jas deda, kad dalykas paaiškėtų pilnai. Tos dalyt gali būti reikalingos kitiems, kurių dvasia yra panašiaiame, bet ne tokiaime pačiame kaip Tamstos, būvime.

Tai-gi pirmiausiai apie nuodėmes, kurių negalima atsi-kratyti. Jos būva dvejopos rūšies: atleistinos ir mirtinos. Kas yra pajunkęs į mirtiną nuodėmę, tas taip pat neatsako katalikystės reikalavimams, kaip ir asmuo netikintis ir kokią nors pripažintą tikėjimo tiesą. Jis nesivaidina eretikais, nes tikėjimo jam netruksta, bet jis yra negyvas Bažnyčios narys. Jis gali būti Bažnyčios kuno dalis, bet nepriklauso prie jos dušios.

Mirtinosios nuodėmės yra tikėjimas burtais, pasninkų laužymas savo valia be užtek-tinos priežasties, niekinimas tėvų, keiksmas ir piktybė, paleistuvystė, vagystė, neteis-inga apkalba, girtybė ir daugelis kitų.

Atleistinosios nuodėmės yra melas be skriaudos, išsiblaš-kymas maldoje, smaguriavimas valgiuose, nereikalinga nekantrybė, mėgimas kalbėti apie visiems žinomas artimų silpnības ir nesuskaitoma daugybė kitų.

Nėra priedermės sakyti at-leistinasias nuodėmes per iš-pažintį. Jų atleidimas galima gauti lengviausiais būdais: ge-rais meilės darbais, vidujiniu gailesčiu, šv. Sakramento pri-ėmimu, karšta malda.

Mirtingųjų nuodėmių turi nusikratyti visi katalikai. Kas turi nors vieną mirtiną nuo-dėmę sąžinėje, tas yra praga-ro kaspnis. Nuo atleistinųjų nuodėmių tennisikrato tikta-i šventieji ir tai dažniausia ne visiška-i. Žmogus numiręs su atleistinomis nuodėmėmis ne-žyva, bet negali Dievo regėti tol, kol neapsivalo skaistyke-las (čysčias) kentėjimuose.

Nežinau, ar tos nuodėmės, kurių Tamista negali atsikra-tyti, yra mirtinos ar atleisti-nos. Tik išpažintis tegalė-ti Tamstai šitą dalyką paaiškin-ti. Vienas mirtingųjų ir ne-mirtingųjų surašas nieko ne-reiškia, nes kaikuriuose aplin-

savo darbštaus draugo, labai nufluodo. Tarp jų tuojaus buvo padaryta rinkliava. Už surinktus pinigus tapo nu-pirktas gražus gėlių vaini-kas ir bus užsakytos mišios. Laidotuvės buvo iškilmin-gos ir skaitlingos.

Lai buna jam lengva sve-ltima žemelė. Amžina atsil-gi!

M. Y. S.

kybėse mirtinos nuodėmės gali būti visai nenuodėmėmis, pav. valgyti pėnyčioje mėsa ligoje ar užsimiršus. Kaikuriuos nemirtinos gali tapti mirtinomis, pavyzdin melas teis-me.

Jei-gu per išpažintį kunigas atras, kad Tamistos pajunki-mai neturi mirtinos nuodėmės sunkumo, tai patars įžiūrėti, katras pajunkimas yra šakni-nis, t. y. tokis iš kurio kyla kiti blogieji, bet ne mirtinie-ji, pajunkimai. Suradęs šak-ninę ydą, kunigas patars vis-sas savo dvasios jėgas atkreip-ti į kovą su taja yda, o i ki-tas Tamista galėsi mažiau at-kreipti domos. Užteks pasi-kepinus nesmukti į jas tyčio-mis.

Jei-gu pasirodys, kad Ta-mistos pajunkimai turi mirti-nos nuodėmės sunkumą, tai tuokart Tamista nelengvai gausi sakramentalį išrišimą. Greičiausia kunigas neleis ei-ti prie švenčiausio Sakramen-to. Bet iš anksto negalima tikrai to sakyti. Visa prigulės nuo to, kas tuomet dary-sis Tamstos širdyje.

Nekartą žmogus beveik už-ipnotizuoja save, mintydamas: "Negalėsiu pasitaisyti ir ga-na". Broliškas kunigo žodis, gausenė Dievo malonė, savo paties persilaužimas įvykstan-tis besisakant nuodėmes, tai trys galingi daiktai. Jie, kar-tais, prašina ta užsiipnoti-zavimą silpnumu, ir suteikia žmogui jėgos ir vilties įveikti savę. Tada kunigas gali duoti išrišimą ir dažniausiai du-da. Išrišimas prie žmogaus spēkų prideda atgamtinės jė-gos, Komunija tą jėgą neap-sakomai gausiai padaugina.

Pajunkėlis, kurs gamtinės psichologijos žvilgsniu turėjo žlugti klindamas į blogumą kaskart gilyn, nedėlioje prieš 24 rugsėjo 1889 vienoje baž-nyčioje priejo išpažinties. Ta išpažintis padarė tą, ko nė jis nei nieks negalėjo tikėtis. Pa-junkimas negrižo. Supranta-ma, kad vardų čia negalima minėti.

Ne visada teip būva. Kar-tais žmogus per visą ilgą eilę išpažinties rupinasi prašalinti savo užsiipnotizavimą silpny-be, bet prašalinimas vis nesie-keka. Tada reikia tvertis smar-kesnių priemonių. Jos turi būti pritaikintos ydos prigim-čiai. Vienų priemonių turi griebtis kas ismiges į girtybę, kitų — tas, kas mėgsta sve-timus daiktus iminėti. Jei kas savo kuno geidulių nevaldo, tam geriausias vaistas mote-rystė.

Tai-gi aš Tamstai širdingai patarčiau vis-gi eiti išpažin-ties. Sodėčiai bijosi negauti išrišimo, nes kiti pažįstami pastebi jų nėjimą prie Komu-nijos ir išjuokia. Tas nesvei-kas mūs sodžių paprotys rei-kia panaikinti. Tam tikslui įvedama paprotys išpažintį at-likti iš vakaro, o šv. Sakra-mentą priimti ant rytojaus. Tokiu būdu sėbrų ar giminių lindimai į svetimą sąžinę pa-sidaro beveik negalimi, nes sunku susėkti delko ant ry-tojaus neita prie Komunijos.

Ar šiaip ar taip būtų, inte-ligentui žmogui nedera paaisy-ti sodžiaus išdykumą. Tami-stai išpažintis reikalinga taip, kaip gydytojo išklausinėjimas (diagnoza) žmogui, kurs jau-čiasi ne visai gerai. Per laik-raštį to išklausinėjimo nega-lima padaryti; per laišką taip-gi nepatogu.

NERVŲ LIGU.
t. 4 Berlin kaus. Rugsėjis 1915.
Prie 12 metų aš sirgau nervais, ma-e vėz skaudėdavo, jaučiausi prislėg-
as, bet visuomet turėjau gerą norą
algyt Klebono Koenig'o Nervinę
ane išgydė. James Scott.
J. Glammann 15 W. Point Miss. rašo,
ad jis persmarkiai dirbdamas savo
armoje neteko muskulių jėgos ir
mė gydytis klebono Koenig'o Nervine
r dabar ją perša visiemis.
Taip pat rašo Klodilda Merz 15 St.
'abriel, Tex., kad ji baisiai sirgusi
ervais, ir džiaugiasi, kad pradėjo gy-
ytis klebono Koenig'o Nervine, nes
į pasekminga.

Sesuo Katarina, vienuolė 15 La
rosse Wis., sakosi klebono Koenig'o
ervine išsigydžiusi iš nervišumo ir
emigos, nors tedi vijos buvo ją
arginusios per du metus.
DYKAI brangi knyga sergan-
tiems nervais. Ją siun-
tiame kiekvienam, kuris paprašo.
Jeturėlams duodame ir valstus
ykai. Tuos vaistus nuo 1876 išdir-
inėdavo gerbiamasis klebonas Koe-
ig. Port Wayne, Ind., o dabar po
KOENIG MEDICINE CO.,
priziūra išdirbinėja
Chicago, Ill.
62 W. Lake St., netoli Dearborn
Vaistinėse boska atneša
t. o šešios bonkos \$5.

F. P. Bradchulis
Rietuvis Advokatas
ATTORNEY AT LAW
80 N. LA SALLE ST., CHICAGO.
Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1175
Gyv.: 3112 S. Halsted St.
Telephone Yards 2390

VERGIJOS
dienes jau
praėjo. Bet
vis dar tarpe mūs
yra daug vergų,
kurie yra atstu-
miami nuo savo darbo beširdės
verg-mistrės-LIGOS.
Yra labai lengva išvengti ma-
žų klūčių išaugant į didelės,
jeigu umai atida ant to atkrei-
piama. Ir tas yra jusų pareiga
link paties savęs ir savo šei-
mynos tai vis aiškiai.
Nuo skaudėjimo pilvo ir žar-
nų, kaip plovimas skaudžian-
čios gerkles intraukimui į save
apmaldinimui duslio, nuo gal-
vos ir ausų skaudėjimo; ect.

SOROL
apsirėškia esąs iš geriausiu
naminių gyduolių, esančių ant
pardavimo—25c. už butelkė.
Nuo Reumatizmo, Padargos, Neuriti-
gijos, Pėdsaulio, Artrito, Dantų
Skaudėjimo, Diegliu ir Skaudėjimo Kri-
tinėje, kaip ir nuo visokių kitų roma-
tiškių ligų, naudokit.

PAIN-EXPELLER,
kaipo sena ir užtikinta drauga šei-
mos per juse švintimėlis. Tik 25c. ir
šv. butelkė; galima gauti visose ap-
tikose arba pas patį fabrikantą—
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York.

THE ELECTRIC SHOP
1641 W. 47th Street
Tel. Drover 8833
Atliekame visokį elektrikos
darbą pigiaus, geriaus ir grei-
ciaus, negu kiti. Suvedam elec-
tros dratas į namus; geso ir
elektros lempas. Taisome mo-
torus, fanus ir visokių daly-
sų surištus su Elektriška.
Reikale suteikiam patari-
mą ir apskaičiuojame darbą.

Tel. Yards 1532
DR. J. KULIS
LIETUVIŲ GYDYTOJAS IŠ
CHIRURGAS,
3259 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų ir
vaikų.
Priėmimo Valandos: nuo 9 ryto
iki 12; 6 iki 9. Nedėliomis:
nuo 9 iki 2 po pietų; nuo 6 v.
iki 8 v.

**THE KEISTER'S
LADIES TAILORING
COLLEGE.**
Jua nusistebėsite kaip puiki ir len-
gva yra mūsų metoda padirbimo dra-
bulių.
Toliel Keister College yra popula-
riška. Pamatykite mus apie speciale
kaina del siuto.
KAINOS MOKYTIAMS:
Pilnas kursas su instrukcijoms
\$25.00 Siuvimo kursas 10 dienų \$5.00
40 ir Cottage Grove Ave., Chicago,
Ill. Telefonas Oakland 5252.

PAVASARIS!
Valyk savo namus.
Atlieku įvairius malevojimo ir kambarių popiera-
vimo darbus. Kainos prieinamos, Kreipkitės laišku
arba ypatingai.
PETRAS CIBULSKIS,
2349 So. Oakley avenue, Chicago, Ill.

Kur Tamsta perkate? Kodel ne pas mus?

Regul Kverka padabina Jusų na-
ma. Pas mus galima gauti visokių
naminių radančių k. t.

rakundu pečių, divonų,
sluavamų mašinų, planų
grofonolų, viskas pas
mus gaunama.

Kuomet Jum prireiks ko prie
namo kreipkitės prie

PAUL KVORKA
1551-53 Chicago, Ave., Chicago, Ill.
Arti Ashland Ave. Telefonas Monroe 2500

DIDYSIS VALSTYBINIS BANKAS ANT BRIDGEPORTO
CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

A STATE BANK

1112 WEST 35th ST., Netoli Morgan St., CHICAGO

Kapitalas ir Pervirsis \$300,000.00.
Abelnas Turtas Virs \$2,200,000.00.

Suvienytų Valstijų Pačto Bankos, Miestas ir Val-
stija laiko pinigūs šiam Banko. Direktorai šio Ban-
ko yra savininkais milžiniškų fabrikų Centraliniame
Išdirbysčių Distrikte, Vice Firm. ARMOUR and CO.
Firm ALBERT PICK and CO, Vice Firm. CHICAGO
JUNCTION geležkelio Kompanijos ir daug kitų Kom-
panijų priguli prie šios Bankos. Moka 3% už padė-
tus pinigūs, Duoda paskolas, Apsaugoja namus nuo
ugnies, Siunčia Pinigus į visas dalis pasaulio, Laiva-
kortes parduoda ant geriausių laivų. Taipgi partrau-
kia pinigūs iš kitų bankų po visą Ameriką ir atlieka
visokius bankinius reikalus.

Bankos Valandos: Nuo 9ryto iki 4 po piet. Subatomis
iki 9 val. vakare.

Didžiausias ir Stipriausias Bankas šiame Apskirtyje.
J. S. Czaikauskas Lietuvių Skyrjuje.

**DIDŽIAUSIA
KRAUTUVĖ**

**LIETUVIŠKA
CHICAGOJE**

Užlaikome laikro-
džius ir laikrodėlius,
auksinius žiedus, siubi-
nius ir deimantinius,
muzikas, gramofonus
su lietuviškais rekor-
dais, koncertinas, ant
kurių gali groti ir ne-
mokantys visokius so-
kiaus, armonikas rusiškas ir prusines, importuotas ir taip jau
rusiškas balalaikas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas.
Dirbu visokius ženklietus del Draugysčių. Taipgi taisome
laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikališkus instrumentus
ir revolverius. Savo darbą garantuojame. Musų kainos ant vi-
ko žemesnės, negu kitur. Gyvenantys už Chicago's orderius ga-
litė siusti per laiškus.

STEPONAS P. KAZLAWSKI
4632 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
TELEPHONE DROVER 7300
Katalogą visiems dykai, kas tik prislys už 2c. štampa.

SPAUDOS IŠRADIMAS.

Kuomi yra duona kuni, tuomi apšvieta dvasiai. Ku- nas be duonos, be maisto silp- sta, menkėja ir pagaliaus mir- šta. Panašiai dedasi ir su mu- sų apšvieta. Žmogaus dvasia be apšvietos taipo-gi silpsta, menkėja ir jis kas-kart daro- si labiau panašesnis ne į prak- lily žmogų, bet į gyvulį.

Kur galima gauti apšvie- tos? Dalį apšvietos žmogus į- gauna mintydamas apie viską, kas jam tenka begyvenant pa- matyti, ką patiria ir ką jau- čia. Bet tokio būdu žmogus mažai apšivies, o be to ne kiekvienas sugebės viską pro- tingai apsvastyti. Daugiaus- sia žmogui apšvietos suteikia tai kitų išmintingų vyrų min- tų, kurie gyvena drauge bei kurie gyvena ant žemės se- niau, net prieš tūkstantis me- tų, jeigu tik jų protavimai li- ko surašyti ir nedingo.

Apšvieta tarp žmonių sklei- džia žodžiai, kuriuos girdime iš lūpų mokytojų mokyklose bei kitų protingų mokslinčių. Bet gerą, naudingą žodį tie- siog iš lūpų išmintingų žmo- nių netaip dažnai tenka gir- dėti, kaip reikalinga, idant apšvieta greit platintųsi. Ap- švieta gi tai tokios rūšies val- gis, kurio niekuomet negali prisisotinti; priešingai, juo daugiau jo ragausi tuo didesnį jausi alkį.

Geriausiu būdu tojo maisto dalinimo tai yra knigos ir laikraščiai, jei tik juose talpi- nami žodžiai, išreiškiantieji doras ir teisingas mintis. Kas iš jų norėtų maitinti savo dvasią apšvieta, tai tik reikia mo- kėti skaityti. Prie dabartinės gan išbulintos mokymo skai- tymo metodos šį apšvietos i- ranką sulgytinamai lengva at- siekti kiekvienam ir tiki- me, jog neužlgo nemokančių skaityti bus taip mažai, kad kiti juos pirštais badys.

Mes gyvename tokiuose lai- kuose, kad to dvasinį maistą, kuris yra spausdiniuose, labai pigiai galima gauti. Kiekvie- nas, paragavęs apšvietos, ge- rai supranta, kad tosios knig- gos ir laikraščiai tai neapka- nuojamoms vertės geradėjystė. Beveik pats būdingiausias žmo- gus šiandien turi progos pasi- skaityti ir tuomi geriau pama- tyti ir suprasti dieviškų tvari- niu išrodo prastutę ir lengva. link Dievo, žmonių ir savęs. Tik labai gaila, kad kol kas spauda naudojasi mažesnę da- lį gyvenančių ant mūsų pla- netos žmonių, bet kas kart la- biau artinasi tie laikai, ku- met spaudos geradėjystė ga- lės naudoties visi.

Bes kas suteikė mums spau- dą? Jos pradžia yra sunki ir garbinga, nors pirmu žvilgs- niu išrodo prastutę, lengva.

Keturi šimtai su viršum me- tų atgal ant žemės niekur ne- buvo spausdintų knygų ir, ži- noma, laikraščių. Tuomet vi- sos žmonių protu lig tol at- siektos žinios buvo rankomis surašytos. Jeigu kas nors pa- rašydavo kokį nors veikalą, kuris kitiems patikdavo, tai jie persirašydavo jį ranka. Tam darbu atlikti anais lai- kais buvo tam tikrų perraši- nėtojų, kaip dabar spausdini- ninkų. Bet kiek tai dienų reikėdavo išsėdėti prie stalo, kol pasisekdavo nukopijuoti vieną knygą! Taigi, nenuo- stabu, kad už ranka perraši- nėtą knygą, reikėdavo mokė-

ti daug pinigų ir užtat jas te- galėjo turėti tik turtuoliai. Tuomet knigos dažniausia budavo vienuolynuose, arba prie turtingesnių bažnyčių, ka- ralių rumuose ir pas žymius ponus. Reikia pridėti, kad nuobodu knygų perrašinėjimo darbu daugiausiai užsiim- davo vienuoliai, kurie vidur- amžių laikuose buvo uoliausi apšvietimo platintojai. Jei ne vienuolių darbas, žmonija ne- turėtų daugelio brangių moks- lo veikalų. Knigas tais laikais rašydavo ant pergamento bei ant išdirbtos kokio nors gyvu- lio odos. Paskui jas aptaisy- davo į tvirtus, brangius apda- rus ir laikydavo skryniose kaip brangenybę. Ne vieną tokios rūšies knygą geleži- niais rėžiais prikaustydavo prie sienos, idant niekas nega- lėtų pavogti.

Taipo-gi gerai suprantama, kad iš tų knygų labai maža žmonių dalelė galėjo naudo- ties, o be to nedaug tuometi- nių žmonių mokėjo skaityti ir rašyti. Viduramžių laikais beveik tik vieni dvasiškiei ga- lėjo skaityti ir rašyti, nes jiems reikėjo pamaldas laikyti. Mokyklos taipo-gi budavo prie bažnyčių bei vienuolynų, idant jaunimą prirengtų į ku- nigystės luomą. Tik kunigai fr vienuoliai užsiiminėjo mo- kslu ir pildė raštinių pareig- gas prie karalių bei kunigaik- ščių. Net retai tuomet pasi- taikydavo, kad karaliai mokė- tų skaityti ir tik protinges- nieji iš jų senatvės sulaukę grieždavosi mokyties rašyti ir skaityti. Galingasis eisorius Karolis, pramintas Didžioju, kuris valdė beveik visą vaka- rų Europą, jau gerokai paga- venęs mokinosi rašyti ir tas jam rodėsi neišpasakytai sun- ku.

Tik penkioliktame metašim- tyje po Kristaus gimimo tapo išrasta spauda, kuri suteikė visiems progą atsiekti apšvie- tą ir viltį, kad ši apšvieta pa- lengva praplis ant visų žmo- nių.

Žmonija prie spaudos išra- dimo priejo laipsniais. Pra- džioje emė dirbti paveikslus, išpjaustydami juos ant medi- nių lentų ir nuo tų lentų jau atsispaudinėdavo paveikslus ant popieros. Paskui emė pa- našiai elgties su raidėmis. Bet tai buvo labai keblus budas. Kiekvienos eilutės raidės iš pradžių reikėjo nupaišyti ant lentos, paskui gi išpjauti ir tokiu būdu prirengti gal ke- lius šimtus knygų lapų. At- spaudus vieną knygą, kitai- tos lentelės, prie kurių reikė- jo tiek darbuoties, jau budavo negeros ir jas mesdavo šalin. Naują knygą rengiant vėl reikėdavo išpjauti ant medi- nių lentų šimtus tūkstančių naujų raidžių. Tulas olandas Coster, daug prityręs vargo del neparankumo tokio spaus- dinimo sugalvojo, kad kiek- vieną raidę ir ženkluką iš- pjauti ant atskiro medžio šmo- telio ir iš tokių judomų rai- džių sudėstyti spausdinamus žodžius, sakinius, eilutes ir iš- stius puslapius. Tada olando mintimi pasinaudojo Jonas Guttenbergas, kurį paprastai vadina spaudos išradėju.

Jonas Guttenbergas gimė vokiečių mieste Moguncijoje (Mainz), netoli Reino. Tikri jo gimimo metai mums neži- nomi. Gimė jis apie 1400 me- tus. Jo turtinga giminė esą paeina iš Čekijos. Penkiems metams sukaikus Guttenbergas

pasiliko našlaitis. Jaunystėje jis daug keliavo po įvairius kraštus ir budamas kartą O- landijoje susipažino su minė- tuoju Costeru. Besidraugau- damas su juo Guttenbergas pasiryžo tobulinti jo mintį kad palengvintų spaudos dar- bą. Apsigyvenęs Strassburge Guttenbergas pasišventė tam išradimui ir sunkiai darbavo- si per ištisą dešimtmetį. Bet nabagas bemėgindamas išto- bulinti ir įkūnyti Costero mintį praleido visą savo didį turtą ir priverstas tapo ieško- ti bendradraugio, kuris galė- tų jam teikti piniginę pašel- pą. Susirado trys tokie gera- dariai, kurie nesigailejo turto, idant tik Guttenbergas atsiektų savo tikslą. Kuomet ir jie pristigo pinigų, tai emė par- davinėti įvairius savo ukės daiktus, kad suteiktų išradė- jui ganėtinai lėšų. Bet nei vienas jų nesulaukė išradimo, nes anksti išsiskyrė su šiuo pa- sauliu. Jiems mirus Gutten- bergas pradėjo gniaužti negai- lestingas skurdas. Išradėjas turėjo grįžti į gimtinę miestą Mainz (Mogunciją). Cia jam laimė pradėjo šypoties, ka- dangi surado du turtingu vo- kiečių Faustą ir Seferą, ku- riundu prižadėjo pagelbėti. Guttenbergas jau tuomet tu- rėjo pasigaminęs atskirų rai- džių ant ilgų stiebelių ir tam tikras formas tokiems raidėms atlieti. Bet jis dar nežinojo tokios medžiagos, iš kurios at- lietos raidės tikėtų spaudini- mui.

Raidės atliejamos iš gele- žies draskė popierių, nes bu- vo labai kietos; o — iš min- kšto švino jos greit gesdavo. Bet pagelbstant naujiems draugams Guttenbergui pasi- sekė atrasti tinkamą raidėms medžiagą. Jis tam tikrose dalyse sumaišė du metalus, švyną ir antimoną ir pasiro- dė, jog tas mišinys yra geras raidėms dirbti.

Po tiek metų sunkaus dar- bo Guttenbergas labai buvo nudžiugęs savo išradimu, bet neužlgo reikėjo nukęsti daug nemalonumų nuo bičiulio Fausto. Pastarasis buvo žmo- gus žemos doros, kerštingas, rupinos tik savo pelnui.

Kuomet jis suprato, kad ir be Guttenbergo apsieis, išsi- skyrė su juo ir pasivogęs iš- radimą atidarė nuosavą spau- stuvę. Apie Guttenbergo iš- radimą jis niekam nepasako- davo, idant spaudintas knin- gas galėtų pardavinėti tokio- mis pat kainomis, kaip ir ra- šytomis. Nuo darbininkų jis reikalavo priesaikos neišduoti paslapties. Tuomi nepasiten- kindamas jis nuo jų imdavo piniginę užstatą. Be to, pati spausťvė buvo įrengta ko- kiam tai tamsiam rusy.

Faustui mirus ši pirmoji pasaulyj spausťvė pakliuvo į jo švogerio Sefero rankas.

Tuo laiku kilo karė, miesta- paemė prieši, Seferį užmušė, o jo darbininkai išsibastė po visus pasaulio kraštus. Tokiuo būdu spauda emė visur pla- tinties.

Priverstas išsiskirti su Faustu Guttenbergas išvažia- vo į Strassburgą ir ten kitiems padedant įrengė nuosavą spausťvę. Jis numirė sausio 15 d., 1468 metų. Jis buvo katalikas ir nemažesnis už Edisną išradėjas.

Bet 15 metašimtyje Europo- je buvo tik kelios spausťvės, Sefero darbininkų uždėtos. 16 metašimtyj jau tų spausťvių

daugiau priviso. Musų sosti- nėje Vilniuje tapo-gi buvo į- rengta vienuolių vedama spau- stuvė. Tame pat laike gimė ir mūsų literatura, kuri ačiū kunigų jezuitų raštams emė smarkiai augti. Kai kurie is- torikai tvirtina, kad Vilniuje jau 1533 metais buvusi spau- stuvė, kuri galėjo spausdinti lotiniškomis ir gotiškomis rai- dėmis. Istorikas Narbutas sako, kad jis matęs knigėlę antgalviu "Wyprawa duszy na tamten swiat", atspausdin- tą Vilniuje 1533 m. pas An- drių Leccicius keturiuose kal- bose: lenkiškoje, lotyniškoje, lietuviškoje ir vokiškoje. Tai- po-gi mums žinoma, kad 1559 m. Radvilai Braščiuose įstei- gė lietuvišką spausťvę, iš ku- rios 1563 m. išėjo Biblija, bu- vo dar spausťvė Rietave ir kitur. Žodžiu sakant pasiro- dė, kad Lietuva labai greit e- mė naudoties Guttenbergo iš- radimu. Paprastai manoma, kad pirma grynai lietuviška kninga buvo atspausťta 1547 metais. Tai buvo katekizmas, verstas iš vokiško. Gi pirma mūsų kaimynų lenkų kninga išėjo 1521 metais Krakovoje. Užtat bereikalo lenkai su pa- niekinimu žemina mūsų kul- turą, raštiją, nes mes, kaip matote, pradėjome savas knin- gas spausdinti beveik tuo pa- čiu laiku, kaip ir lenkai ir jau pirmoje 16 šimtmecio dalyj Lietuvoje buvo kelios kningų spausťvės.

Dabar visuose civilizotuose kraštuose spausťvių yra ga- lybės. Gal bus įdomu skaitytojams aprašyti, kaip spausdinamos knigos bei laik- raščiai.

Svarbiausias Guttenbergo išradimas yra judomosios rai- dės. Kiekviena raidė susise-

(Pabaiga ant 5-to pusl.)

Apdrauda pilnai apmokėta \$12,045,476.00. Apsi- drausk save ir savo šeimyną viršminėtoje kompanijoje, kuri gvarantuoja išmokėti sudėtus pinigus po 3-ju metų. Taip-gi apsidraudę toje kompanijoje gali važinėti po vi- są pasaulį ir gali savo apdraudą užsimokėti kožoje val- stijoje Bankoje arba Pačtoje. Taip-pat reikalinga agen- tų visose dalyse miesto Chicago; turi būti teisingi ir pa- mokyti vyrukai. Tokiom ypatom geras uždarbis ir dar- bas gvarantuotas. Turi turėti gerus paliudijimus ir Bonsą, atsiskaukite į ofisą.

K. J. FILIPOVICH

Generalis Agentas

670 West 18th Street,

Telefonas Canal 2190

LIETUVIŠKI ATVIRUKAI.

Tik ką aplaikėme iš Petrogrado siuntinį **Lietuviškų Atvirukų**. Piešti lietuvių artistų. Kainuoja su prisiunti- mu 5c. vienas.

Užsisakydami pažymėkite numerį ir vardą.

No. 1. Kaip akmuo... Pasiklausim!	J. Zikaras
No. 2. Lietuvių Dailės Grafika	P. Galaunė
No. 3. Šv. Kazimieras, Liet. Karalaitis	V. Bičunas
No. 4. M. Karo Ciklus	P. Galaunė
No. 5. Audra	J. Zikaras
No. 6. Pasaka	P. Galaunė
No. 7. Iš Ciklaus "Karas"	P. Rimša
No. 8. Vakarinė Malda	J. Zikaras
No. 9. Daininis Karpas	P. Galaunė
No. 10. Iš Ciklaus "Karas"	P. Rimša
No. 11. Pasaka	J. Zikaras
No. 12. Žiemos Naktis	P. Galaunė
No. 13. Lietuvos Vytis	V. Bičunas
No. 14. Lietuvos Vytis	V. Bičunas
No. 15. Pabėgėliai	J. Zikaras
No. 16. Kelvis	J. Zikaras

Pinigus galima siųsti krasos ženkleliais. Viršaus dolero iš- perkant Money Order.

ADRESUOKITE:

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St.,

CHICAGO, ILL.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo slat ir overkotai, vertės nuo \$20 iki \$50, dabar parsiuoda po \$15 ir 25 dol.

Nauji, daryti gatavimi nuo \$15 iki \$35 slat ir overkotai, nuo \$7.50 iki 18 dolerių.

Pilnas pasirinkimas kailių pamustu overkotų.

Visai mažai vartoti slat ir overkotai vertės nuo \$25 iki \$55, dabar \$5 ir augščiau. Kel- nės nuo \$1.50 iki \$4.50. Val- kų slat nuo \$3.00 iki \$7.50. Valizos ir Kuperal.

Atdara kasdieną, nedėliomis ir vakarais.

S. GORDON, 1415 S. Halsted St., Chicago.

Kirchman State Bank

Kamp. 22-ros ir 56 Ave., CIGERO, ILL.

Kapitalas ir perviršis \$125,000.00 3 nuos. mo- kame ant padėtų pinigų.

Po Valstijos ir Chicago Clearing House priežura.

Taip pat turi skyrių Su- vienytų Valstijų pačtos (Postal Saving Funds).

Atdara Paned. Ket- vergais ir Subatomis iki 8 val. vakare.

PINKERT STATE BANK

4810 W. 22nd St.

CIGERO, ILL.

Priimate Savings

Account, Checking Account turime siaugas geležines skrynias (vaults). Fire In- surance, atliekame visus

bankinius reikalus. Atdara kas vakara ir nedėlios rytą.

Amerikos Lietuvių Mokykla

AMERIKOS LIETUVIŲ Mok.

Mokinama: angliskos ir lietuviš- kos kalbų, aritmetikos, knygvedys- tės, stenografijos, typewriting, pur- kybos taisyklės, Sv. Valat. Istorijos, abėlinės istorijos, geografijos, politi- kinės ekonomijos, pilietystės, daila- rašytės. Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30. 3300 Emerald ave., CHICAGO, ILL.

Seniausis ir geriausias vyrų ir moterų drapanų dirbtuvė. Dir- bame ant užsakymo. Kaina pigi — darbas gvarantuoja- mas.

Čystinam ir prosijam.

A. METRIKIS,

1710 W. 47-ta Gatvė

Tarpe Paulina ir Hermitage

MASTER DESIGNING SYSTEM

Puikiausia ir geriausia mokykla Chicagoje, mokina kirpimo ir designing, vyrų ir moterų drabužių. PASEKMINGI MO KINIAI VISUR.

Mūsų sistema ir ypatingas mokini- mas padarys jus žinovu į trumpą laiką.

Mes turime didžiausius ir geriau- sius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes suteikiame praktiš- ką patyrimą kuomet jūs mokysitės. Elektra varomos mašinos siuvi- mo skyriuose.

Jūs esate užkvičiami aplankyti ir pamatyti mūsų mokyklą bile laiku- dieną ir vakarais ir gauti specialiai- pigią kainą laike šio mėnesio.

Peternos daromos pagal Jūsų mie- rą—bile stailės arba dydžio, iš bile madų knygos.

Diplomai duodami mokiniams.

MASTER DESIGNING SCHOOL

J. F. KASNICKA, Pirm.

118 N. LA SALLE St., Kambaris 416-417

Prieš City Hall

SAUGUS BANKAS

Dideli patogumai žmonėms, kur savo pinigams pa- sidėti pasirenka STATE BANK of CHICAGO. Sta- te Bank of Chicago yra labai parankioje vietoj, ant kertės Washington ir La Salle gatvių. Tasai ban- kas guvoja jau 38 metai ir yra žinomas kaip vi- nas tvirčiausiųjų ir saugiausiųjų bankų. Žmonių pasidėti pinigai apdrausti kapitalu ir perviršiu, kurs dabar siekia daugiau kaip penkis milijonus dolerių.

Taupomasai Skyrius atdaras kasdien nuo 10 lig 3 val. dieną, o Subatomis dar ir vakarais nuo 6 lig 8. Subatų vakarais bankas atdaras specialiai tam, kad lietuviams būtų parankų ateiti su reikalais, nes šiaip dienos laiku ne kiekvienam patogų. Už depozitus mokama 3 nuosimtis.

State Bank of Chicago

LA SALLE ir WASHINGTON gt. prieš City Hall.

Vienintėlis vidurmiestyj bankas-kame lietuviškai kalbama, nes turi lietuvių klerkų.

DAR NEVELU INGYTI KALENDORIŲ 1917 METAMS.

Geriausia šiems 1917 metams Kalendorių išleido "Darbininkas". Jam straipsnius rašė ir raštus gamino garsiausias Amerikos lietuvių veikėjai ir rašytojai. Ja- me esantieji raštai nenustos vertės ir indomumo per me- tų metus.

Tame Kalendoriuje yra straipsnių darbininkų reikalais, gražių vaizdėlių, dailių eilių; yra svarbus ga; aprašytos visos didžiosios katalikiškos organizaci- jos.

raštas apie Lietuvos neprisigulmybę; yra ilgas straipsnis apie karę ir jos priežastis ir dabartinės karės peržval- Visi raštai parašyti aiškioje, dailioje, visiems su- prantamoje kalboje.

Kalendorius papuoštas įvairiais paveikslais. Pust. turi 128, kaina tik 25c.

Kas užsirašys "Darbininka" metams ir atsivys \$3.00 tas gaus "Kalendorių" dovanoms. Kas per gavėnią pri- sirašys į Lietuvių Darbininkų Sąjungą, tam "Kalendo- rius" bus duotas dykai.

Užsakymus siųskite adresu:

"DARBININKAS"

242 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

LIET. VILNAUS ŽEMĖS BANKAS. TAIP KAIP IR SUORGANIZUOTAS.

Susirinkimas susirinkimo.

Kovo 26 dieną gavau iš Stokholmo kablegramą ant kurio pasirašę pp. Augštulis, Smetona ir Kairys, sekančio turinio: "Atvažiuokite tuoj į Stockholmą."

Šitie visi ponai žino, kad aš Amerikoje organizuoju Lietuviskąjį Vilniaus Žemės Banką ir jie mane kviečia Europon abelnei lietuviškuose reikaluose, tai, manau, taipgi ir dalykuose banko.

Nepasiliko niekio kito, kaip tik, kada bus galima, važiuoti nors tulam laikui į Europą; prieš važiuosiant, reikėjo sutvarkyti banko reikalus Amerikoje. Tuomi tikslu tapo susirinkimas per atvirukes šerininkų susirinkimas 29 d. kovo. Apie reikiškus Panelės Švenč. salę, 259 N. Fifth St., Brooklyn, N. Y.

Į susirinkimą atvyko keletas narių. Daugumas iš neatvykusių prisiuntė savo patarimus laiškais. Vedė susirinkimą kun. Petkus, nutarimus užrašinėjo kun. Jonas Žilinskas.

Kiek narių ir kiek pinigų.

Pirmiausia kun. J. Žilinskas pranešė, kad iki 29 d. kovo į Liet. Vilniaus Žemės Banką įsirašė 198 nariai.

Tie 198 nariai prisižadėjo sudėti sumą 64,000 dolerių ir 62,000 rublių, nes jau jie rubliais turi išsimai ne.

Įsirašinėjusieji į banką doleriais įstojimo mokesį, 5% nuo prisirašomosios sumos, jau įnešė (tik 9 nariai neįnešė, bet jie turi priėmę kvitas ir ta skola yra daugiau personališka skola kun. J. Žilinsko, kurs už juos įsirašymo mokesį kaip ir pats uždėjo).

Užsirašinėjusieji 62,000 rusiškais rubliais, netik penktą nuosimti, bet visą

sumą įmokėjo arba padarė raštus, kurie lyginasi įmokėjimui.

Apart to dar yra suvirš 20,000 dolerių tikrų prisirašymų, kurie del vienos ar kitos priežasties į banką nepradėjo mokėti, bet raštu ar žodžiu prisirašė kiek vėliau pažadėtą sumą įnešti.

Tokiu būdu, pranešė kun. J. Žilinskas, reikalaujamas banko uždėjimui pirmutinis pamatinis kapitalas su \$100,000 pinigais arba tikrais prisirašymais su įmokėtu penktu nuosimėiu yra surinktas ir banko įkūrimas gali skaitytis kaip ir įvykęs.

Nutarimai.

Susirinkimas po tų svarstymų nutarė:

1. — Jei kun. Jonas Žilinskas išvažiuotų kelioms mėnesiams į Europą, tuomet Liet. Vil. Žemės Banko organizavimo reikalams vesti Amerikoje paliks savo vietą kun. Tamą Žilinską. Boston'e.

Del tvarkos nutarta, kad visi laišškai banko reikaluose ir įmokėjimui į banką čekiais ar money orderiais bus, kaip iki šiol, siunčiami kun. Jon. Žilinskio vardu, šiuo adresu: Rev. Jonas Žilinskas, 50 W. Sixth st., So. Boston, Mass. Kun. gi Jonas įgalios kun. Tamą priimti laiškus, pasirašyti ant čekių ir siųsti juos į banką.

2. — Visi Liet. Žemės Banko pinigai — sumokėta — siųdinti kun. Tamą Žilinską, 229 Arlington Ave., Brooklyn, N. Y. Banko knin gutės bus visados pas p. Bush. Pinigų iš banko be visų trijų parašų išimti negalima.

3. — Kas lyti tolesnio mokėjimo ratų, taip nutarta:

kad pirmoji pusė prizaadėtosios mokesies, priskaičius prie jos penktą jau įmokėtą nuosimti, būtų įnešta ne vėliau 1 dienos Rugpjūčio (August), o antroji pusė mokesnio ne vėliau 1 d. Lapkričio (November), šių metų.

4. — Orderį arba orderius mainyti taip sudėtusius pinigų ir rublių ar ir markes (į markes Amerikos bankai pinigų jau daugiau nemaino!) duos taipgi visi trys viršminėtieji nariai, susižinodę su Europos banko organizatoriais. (Iš prisiųstųjų laišku buvo matyti, kad daugiausia šerininkų norima, kad pinigai, bent jų dalis, tuoj būtų mainoma). Taip išmainyti pinigai pasilikis tame pat New Yorko banke, kur buvo sudėti doleriais vėl visų tų trijų narių vardu.

5. — Europon Liet. Vilniaus Žemės Bankui čia Amerikoje surinkti ir išmainyti pinigai bus nusiųsti tų trijų narių tik tada, kada ten susitvers banko valdybą ir gaus valdžios arba valdžių leidimą veikti ir faktiškai mus prisirengę pradėti veikti.

6. — Pradėjęs operuoti Liet. Vilniaus Žemės Bankas, beabejo, rupinsis, kad nariai su pelnu galėtų, kada norės, šėrus parduoti ir bankas pats, sulgy kurso, šėrus by kada paims, bet nėra geistina, kad prisirašiusieji tuoj dabar savo pinigus įdėtų ir vėl ištrauktų, tokiu būdu tik kenktų banko organizavimui; taigi nutarta, kad įmokėti už šėrus į banką pinigai, kaip tai yra visose organizacijose, taip ir pas mus, nebus gražinami. Bet jeigu kurs narys, pradėjęs, nenorėtų arba negalėtų toliau šėrus mokėti, tai gali tuos šėrus parduoti kitam, kurs mokės į banką toliau jo pradėtą mokesį arba jei turi įmokėjęs nors 50 dolerių, tai gali už tiek pinigų vieną pilną šėrą paimti. Jeigu vienok būtų didelė ir racionalė atsistatymo

priežastis, tai banko organizatoriai tokiems patįs suras arba pagelbės surasti pirkėjus. Mes juk ne savų skriaudai, bet jų naudai bangą organizuojame.

7. — Susirinkusieji nutarė atsiųskti į lietuviškąją Amerikos visuomenę, kad dabar, Liet. Vilniaus Žemės Bankui taip kaip susiorganizavus, lietuviai skaitlingai, širdingai ir su pilnu užsitikėjimu prie jo prisidėtų. Amerikoje yra bent pusė milijono lietuvių, prie banko priguli tuom tarpu da tik apie du šimtai. Su 100,000 dolerių kapitalo galėsim duoti paskolas tik kokiame šimtui ar dviem šimtam ukininkų, o kur gaus paskolas kiti?

Vienas šėras Liet. Vilniaus Žemės Banko kainuoja 50 dol., du — 100 dolerių ir tt.

Norintieji užsirašyti šėrus, privalo įmokėti čekiu ar money orderiu penktą nuosimtį prisirašomosios sumos ir išsiųsti pinigus šiuo adresu: Rev. Jonas Žilinskas, c-o Rev. Thomas Žilinskas, 50 W. 6th St., So. Boston, Mass.

Kun. Jonas Žilinskas.

SPAUDOS IŠRADIMAI.

(Pradžia ant 4-to pusl.)

da iš dviejų dalių: stiebo ir akutės. Akutė vadina si pati raidė, esanti ant viršaus stiebo arti vieno colio augštumo. Stiebas yra tam, kad lengviau galima būtų paimti raides ir pirštus. Raidę prirengta raizytojas bei gravuotojas. Iš tokios plieninės raidės išspaudžiama tam tikra forma, į kurią insipila sutirpintas švinas su antimonu. Ši medžiaga greit ataušta ir pasidaro stiebas su raide. Liejikas tuojuos ją išmeta, ir atlieja naują. Atskirą formą turi kiekviena raidė ir kiekvienas rašliavai reikalingas ženklelis.

Padirbtas raidės atneša į spaustuve, išdėsto jas ant augštų nuožvilnių stalų. Tie stalai turi tiek pertvarų, kiek y-

ra įvairių raidžių ir rašliavos ženklelių. Į vieną pertvarą dedami stiebeliai su raide "a", į kitą — su raide "b" ir t. t.

Darbininkas, kuris iš tų raidžių sustato žodžius paprastai vadinasi statytojas (zeceris). Jis pasideda rankraštį ties saviu, skaito jį ir dešine ranka renka reikalingas raides.

Įnamas dešine ranka raides statytojas po eiliui deda į tam tikrą skrynute, laikomą kairioje rankoje. Į tą skrynute su labai žemomis sienomis dedamos eilutės, kurias paskui sukrauna ant lentelių. Jeigu kninga spausdinama tai eilutės sudeda į paskirto didumo puslapius arba kolumnas; jeigu spausdinama laikraštis tai eilutės sudeda į ilgą siaurą skiltį, kurias paskui įveda į rėmelius ir tvirtina iš visų pusių suspaudžia, idant raidės neišblyrėtų.

Taip prirengtas laikraščio puslapis vadinasi forma. Su forma minkšto voliuo ant formos užtepama plonutis rašalo sluogsnis, paskui užkloja ant viršaus drėgną popierių ir pakišama po presu. Prispaudžius popierių prie formos raidė atsispaudžia, nes jos atsikišusios yra.

Bet tokį rankinį presą dabar labai retai tevaruoja, nes su juo darbas labai lėtas. Paprastai dabar varuoja mechaniskus presus, kuriuos prieš šimtą metų išrado anglas Nicholson.

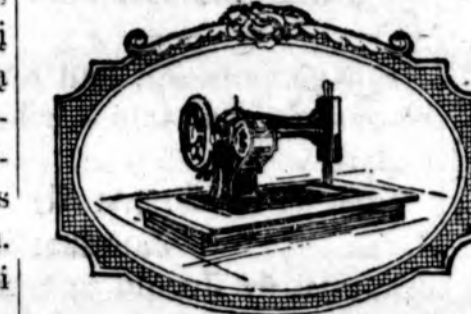
Mechaniskame prese yra taip sutaikyti įvairiausios rūšies volas, kad jie paleisti darban jie patys tepa formas rašalu, patys spaudžia prie formų poperį ir išmeta jį atspaudę.

Be to raidės dabar dažniausiai renka ne zeceriai, bet tam tikros mašinos, labai smulkios ir painios konstrukcijos, kurias Amerikoje vadina linotais arba intertarpais.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Pui J. A. P. Tamstos pranešimas apie vyčių 36-os kp. suirinkimą netilps, kadangi vėlai prisiuntėte.

A. + A.
Ludvikas Varšauskas pasimirė 12-tą Balandžio, 1917. Paėjo iš Kauno gub. Šiaulių apskr. Joniškės parapijos: 52 metų amžiaus. Paliko nuliudime šešius vaikus ir moterį Ona Varšauskienę. Kviečia gentis ir visus pažystamus dalyvauti laidojime. Laidotuvės atsisbus nedėlioje, Balandžio 15-tą d., 8:30 ryte iš namų 718 W. 19th Place, į Dievo Apveizdos bažnyčią ir į Sv. Kazimiero kapines. Laidotuvėms užsimla graborius J. F. Radzius, 668 W. 18th St.

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Miesto ofis: Room 215
19 So. La Salle St., Chicago, Ill.
Tel. Randolph 5244
Gyvenimo vieta:
2255 So. Halsted Street
Tel. Drexler 5338

LENGVA SIUTI

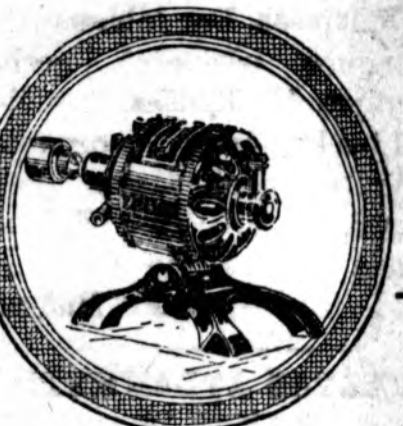
KADA SIUVI SU ELEKTRA. Greitai ir nebrangiai, taipgi. Čia mes parodome du Elektros patogumus. Parduodama ant išmokėsčių, jei norima, Edisono kostumeriams.

Stylis Parodomas Viršuje
Pilna siuvinama mašina. Pastatoma ant stalo bile kur. Pradeda ir sustoja kojos spaudimu. Nauja ir visai kitokia. Pilna kamuoją \$35.00.

Pritaikomas prie mašinos. Iše bė mašinoje. Koją paspaudus paleidžia motorą ir kontroliuoja greitumą. Kaina tikrai \$15.00.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

ELECTRIC SHOP
72 W. Adams Street
ELECTRIC SHOP
Michigan and Jackson
Taigi gaunama Edison Branch Appliance Store artimiausime.

EXTRA!!!

Lietuviški kapleriai.

Tik ką aplaikėme siuntinį Lietuviškų Karmelitų kaplerių, kurių ilgą laiką negalėjome gauti. Užsakimai bus veikiai išpildomi. Kainuoja pora (su salteliais) 15c. Pinigus galima siųsti krasos ženkleliais.

Taipgi aplaikėme siuntinį naujų rožančių. Kainuoja po 10c., 15c., 20c., 25c., 75c., \$1.25 ir \$2.00. Užsakimai bus veikiai išpildomi, kada su užsakimu siunčiami ir pinigai kartu.

Mažiaus dolerio siųskite krasos ženkleliais, adresuojant:

"Draugas" Pub. Co.

1800 W. 46 St., Chicago, Ill

Šita puiki ažuolinė kėdė, gražiai palisuota, su skurine sėdine nuo

\$2.50

ir augščiau

Šita tvirta plieninė lova su storiomis stiebeliais visus parduoda po \$5, mūsų prekė tik

\$3.50

The Peoples Furniture Co.

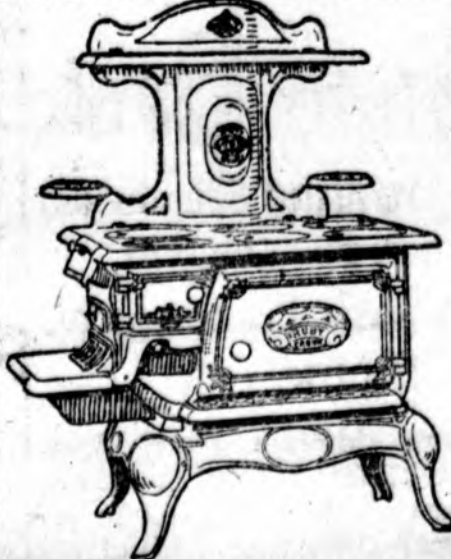
LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

1930-1932 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Yra viena iš didžiausių Lietuviškų rakandų krautuvų Chicagoje, kuri užtaiko didžiausiam pasirinkime visokių naminių rakandų formų kaip tai: Pečių, Lovų, Stalų, Krėslų, Komodų, Leduonių (ice boxes), Karpėtu, Siuvamų Mašinų, Vatikų Vežimėlių, Grafofonų, ir daugybė kitokių daiktų, kurių del vietos stokos visų negalima čia pateikti.

Atsifankykite patįs ir persitiktinsite, kad mūsų tavarai yra geresni negu kur kitur ir už pigesnes prekes.

Parduodama už pinigų ir ant lengvų išmokėsčių.

Šitas puikus kukpinis pečius su lentina, nikeliais apvežiotas, kitur parduoda po \$35, mūsų kaina

\$27.50

Visokio didumo leduonės varanai padarytos, ilgai užlaikantios šaltį nuo

\$5 iki \$35

FARMOS!! FARMOS!!

Parduoda Didžiausioje Amerikoje Lietuvių kolonijoje kame yra 380 Lietuvių apgyvenusių. Puikiosios aplinkos Scottville, Mich. kur kraštas Lietuviams apgyvenoti. Olo nalis yra Farmery Draugystė, yra lietuvišką parapiją. Todėl kreipiamės į Jūs kurie norite turėti geresnį gyvenimą pirkite pas mus farmas kad galėtumėte vienas Anglis ir Vokiečius. Iš tos k'lonijos išrašyti. Mes turime iš jų suėmę jų farmas ir norime jas parduoti, turime didesnę ir mizų farmų, givulius, mašinas ir kitą reikalingą daiktą prie ukio. Duodame ant išmokėsčių. Norint gauti daugiau informacijų rašykite mums o gausite grašų katalogą ir mapą. ...

ANTON KIEDIS, Peoples State Bank Bldg., Scottville, Mich.

Telefonas McKinley 5764
DR. A. K. RUTKAUSKAS
GYDO VYSOKIAS LIGAS
3657 Western Blvd. Tampus W. 35 gatvės
Ligonis Priemimo Valandos:
ryto meta nuo 8 iki 10 valandos po pietų
nuo 2 iki 4 ir vakare 7 iki 8:30
Šventomis dienomis iš ryto 8-10
ir nuo 2 iki 3 po pietų.

Phone Yards 2721
DR. J. JONIKAITIS
GYDAU VYRŲ, MOTERŲ IR VAIKŲ LIGAS
3315 S. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Tel Drexler 7048
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIŠ DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave.
art 47-tos gatvės

SKAITYKITE SU ATYDA

KĄ PREZIDENTAS SAKO LINK SAVINGS DEPOSITS

"Esant pranešta jam, kad vietomis esti didis žingeidumas žmonių, kurie nėra šios šalies pilieciais, kad jo sudėti bankose pinigai nebūtų užgrobiai, iškilus karei tarpe Suv. Valstijų ir kitų šalių, Prezidentas praneša, kad toki baimė yra visai nepamatauta. Suvienuytų Valstijų Valdžia nei jokiam atsitikime neturi teisės paimti turta laikę karės, kam tarptautinės taisyklės, nei šalies įstatymai neduoda pamato pasisavinti. Bus sąžiningai godojamos visos privatinės teisės lygiai šios šalies piliečių ir kitų šalių pavaldinių."

Todel dėk savo pinigus tvirtoje bankoje, kuri yra saugiausia vieta laikyti tavo pinigams. Neslėpk savo pinigų namuose, nes namai nėra tam tinkama vieta.

Tris Nuosimčiai Mokama ant jusų Taupimų. Musų Turtas Virš 7 Milijonų Dolerių.

Peoples Stock Yards State Bank

Didžiausis State Bank Išskyrus Loop.

Ashland Ave. ir 47 Gatve

CHICAGOS ŽINIOS

KONFERENCIJOS DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOJ

Per aštuonias kun. Bučio konferencijas, laikytas Dievo Apveizdos parapijė, įplaukė viso labo \$223.90. Išlaidų už paveikslėlius pasidarė \$24.59. Atliko viso \$198.31.

Minėtoji suma pinigų tapo padalinta į keturias lygias dalis t. y. po \$49.58 sekantiems tikslams: Dievo Apveizdos parapijai, Tautos Fondui, Labdarinėjai dr. Jai ir Šv. Kazimiero vienuolynui.

Už pasidarbavimą gerb. kun. Bučiui ir lankiusiems parapijonams tariu nuoširdžiai ačiū.

Kun. M. Krušas.
Priešais. Dar labiau dėkingumą užsipelnę gerb. kunigas M. Krušas, nes jis tas konferencijas organizavo, nesigailėdamas nei darbo, nei laiko nei išlaidų, kurių apyskaitoje neminėjo.

Kun. Pr. Bučys.
VERTAS ATLANKYTI VAKARAS.

Subatoje, balandžio 14 d. š. m., p. I. Vaiciūlio svetainėje (21 Ave ir Lake st., Melrose Park, Ill.) įvyks Tautos Fondo 47-to skryžiaus rengiamas vakaras-balius. Pradžiai lygiai 7:30 val. vakare. Įžanga porai 25 centai. Visas pelnas šios pramogėlės skiriamas naujai nukentėjusių nuo karės brolių europiečių. Tokiu tikslu rengiamas vakarus patariamie susipratusiems tautiečiams lankyti kuoskaitlingiausiais, kadangi šelpimas badaujančios Lietuvos yra mūsų, kaippo lietuvių, didžiausia priemonė. Labai liudna, kad taip reitai rengiamie vakarus kenčiančių brolių naudai.

DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS BLAIVININKŲ SUSIRINKIMAS.

LRK. Pilnųjų Blaivininkų 41-ma kuopa laikys susirinkimą nedėlioje, balandžio 15 d. š. m., tuojaus po mišparų. Susirinkimo vieta Dievo Apveizdos parapijėnes mokyklos trečias kambarys.

Geistina, kad kuodaugiausiai narių blaivininkų nepatingėtų dalyvauti minėtajame susirinkime.

O. M. Viselgiutė, rašt.

TAUTOS FONDO 64 SKYRIAUS SUSIRINKIMAS.

West Pullmane esantis Tautos Fondo 64-tas skyrius artimiausį susirinkimą laikys ateinančioje nedėlioje, balandžio 15 d. š. m. Pradžiai susirinkimo tuojaus po pamaldų vietinėje bažnyčioje. Labai butų džiaugsminga, kad į susirinkimą atvyktų netik nariai, bet ir neprigulintieji prie Tautos Fondo, kurių širdyse dar yra gailėstingumo kibirkštėlė badaujančioms broliams.

S. Auštutis, rašt.

PASKUTINIS PRIMINIMAS

Šeštadienyje, Balandžio 14 d., 1917 m.

ŠV. JURGIO PARAP. SVET. 32-ra ir Auburn Ave.

BRIDGEPORTAS.

Smagu pranešti, kad mūsų jaunikačiai taip gražiai elgiasi.

Štai, balandžio (April) 10 d. Šv. Aloizo Jaunikaičių draugija, šv. Jurgio parapijos svetainėje surengė labai gražų šeimynišką vakarėlį. Buvo sukvietta taipogi ir nemažas būrelis svečių.

Visų pirmu pirmininkas minėtos draugijos Stasys J. Petkus suteikė moksleivui A. J. Garuckui labai puikią dovaną už įsteigimo šios pavyzdingos jaunikačių draugijos. Moksleivis už dovaną nuoširdžiai padėkojo. Po to buvo pakviestas pakalbėti gerb. kun. H. J. Vaičūnas. Gerbiamas kunigas pasakė daug indomių dalykų. Antru kalbėtoju buvo pakviestas moksleivis A. J. Garuckas. Paskui buvo pakviestas kalbėti pirmininkas Stasys J. Petkus Pastarasis paaiškino apie draugijų tvėrimąsi. Ketvirtu kalbėtoju buvo pakviestas moksleivis A. Linkus. Šisai ragino visus jaunikačius ir svečius, daugiau alvinties lietuviškoje kalboje. Paskui sekė pasilinksminimas.

Pabaigoje gerb. moksleivius A. J. Garuckui sumanius parinkti aukų nukentėjusiems mūsų broliams ir seserims Lietuvoje padaryta rinkliava. Iš viso surinkta \$5.12. Pinigai bus pasiųsti Tautos Fondan.

Tai labai pavyzdingas jaunikačių darbas.

Prie progos galima paminėti, kad Šv. Aloizo Jaunikaičių draugijos susirinkimas įvyks nedėlioje, balandžio (April) 15 d. 1917 m. Šv. Jurgio parapijos svet.

Jaunikaitis.

KETVIRTAS VYČIŲ KUOPOS VEIKIMAS.

L. Vyčių 4-ta kuopa balandžio 5 d. laikė mėnesinį susirinkimą. Narių susirinkimam atvyko gana daug. Taipogi du nauji nariai šį kartą prisirašė prie mūsų kuopos. Nutarta kas mėnu mokėti po vieną dolerį į Tautos Fondo iždą. Toliaus buvo svarstoma apie naujai susitvėrusių vyčių beną, kuris jau gana veikliai darbuojasi. Stinga tik dar jam bugno. Gauti lėšų jį nupirkti nutarta surengti vakarą, kuris įvyks ketverge, balandžio 19 d. Vakarų programoje bus lošimai ir savo be no koncertas. Po visam žaislai ir lietuviški šokiai.

Korespondentas A. B.

PRANEŠIMAS.

Nedėlioje, balandžio 15 d., 1 valandą po pietų Aušros Vartų svet. įvyks Tautos Fondo 7 skyriaus susirinkimas. Visi nariai kviečiami atvykti ir užsimokėti savo mėnesines duokles.

P. Cibulskis, rašt.

L. VYČIŲ SUSIRINKIMAS.

Trečiadienyje, balandžio 11 d. Davis Square salėje įvyko Lietuvos Vyčių 13-tos kuopos mėnesinis susirinkimas, į kurį atvyko gana skaitlingas būrys narių. Viskas, svarstyta rimtai ir nuosekliai. Moksleivis Vincas Damašas pasakė trumpą prakalbėlę, kurios pabaigoje prašė narių, kad paremtų savo aukonius L. R. K. Kolegijos Fondą. Susirinkusieji pagal išgalės aukavo šiam reikalui. Paskui dar kalbėjo kun. N. Pakalnis apie didžią literatūros vertę.

Lietuvos Pelėda.

SIANDIE VYČIŲ KONCERTAS.

Paskutinį kartą gerbiame skaitytojams primename, kad Chicago Lietuvos Vyčių Apskričio Choro koncertas įvyks šiandie, balandžio 14 d., Šv. Jurgio parapijos svetainėje (kampas gatvių 32 ir Auburn ave.). Pradžiai koncerto lygiai 8 val. vakare.

UKRAINA.

Į pietus nuo Lietuvos, rytų linkun yra graži šalis vadinama Ukraina. Jos žmonės vadinasi ukrainiečiai, mažrusiai arba rutėnai, arba rusmakai. Didžiausias tos šalies miestas yra Kijevus.

Tame mieste kitados viešpatavo Riurikas, kuris skaitosi pirmasis Rusijos kunigaikštis. Tečiaus yra skirtumas tarp rusų ir ukariniečių. Rusų tauta atsirado apie Maskvą ir iš ten praplito į visas puses. Rusų kalba skiriasi nuo ukrainiečių kalbos beveik tiek, kaip latvių nuo lietuvių. Tiedvi kalbos yra giminės, bet ne vienokios.

Ilgus metus ukrainiečiai ir lietuviai gyveno vienoje Lietuvos viešpatijoje. Ilgainiui lenkai atsidalino sau Ukrainą nuo Lietuvos. Paskui didelė Ukrainos dalis atsimetė nuo lenkų prie Rusijos, bet ir tenai laimės nerado.

Šiais laikais Ukraina su plėšyta pusiau. Vakarini jos dalis su didžiausiu miestu Lvovu (iš vokiško Lemberg) yra po Austrijos valdžia. Rytinė dalis likusi po rusais. Garsioji šloje karėje tvirtovė Przemyslis yra Ukrainos žemėje. Sugriauta žemė apie Kauną, nes tą tvirtovę vokiečiai buvo apgūlę. Dar labiau sugriauta žemė apie Przemyslį, nes tą tvirtovę dukart buvo apgūlę rusai. Jie ją paėmė. Paskui rusus Przemyslyje apgūlė austrai su vokiečiais ir vėl paėmė. Dūsyk tiek sunaikino šita karė Przemyslio apylinkę, negu Kauno apylinkę.

Ukrainiečiai vieni katali-

kai, kiti pravoslaviai. Abiejie karštai ir nebereikalo myli savo tėvynę.

Jie kaip ir mes subruzdokelti savo tėvynę iš miego devynioliktoje šimtmeityje. Jų didis dainius vadinosi Ševčenko.

Kaip lietuvis, jei vargas jį prislėgia, nusiskundžia žaliai girelei dainuodamas liudną dainelę, taip ir ukrainiečiai mėgsta dainas. Jų balsai gražūs; jų dainos jausmingos. Kaip mus taip ir jų dainos tankiausiai būva liudnos, nes abiejie mes daug esame vargę.

Padėkime dabar ukrainiečiams surinkti aukų iš Chicago. Kitame reikale jie padės mums. Atsiminkime ir senąją mūsų dviejų tautų brolybę. Drauge linksmimės, drauge vargome, drauge ir padirbėkime.

VISŲ DOMAI!

Mūsų agentas Vincas Rukštalas dabar lankosi po Illinois valstiją. Pas jį galite užsirašyti Dienraštį "Draugo" ir užsimokėti prenumeratą.

"Draugo" Admin.

SUENERGINK SAVO KRAUJĄ!

Jei būva kuomet laikas, kada kraujas būtina reikalauja atsilaukomybės, tai tuoju laiku yra dabartinis, kada sezonai mainosi. Liga tūno pasislėpusi taip dieną, taip nakčia. Jos galima išvengti tik sustiprinant savo sustingusį kraują iki pilno gyvumo. Trinerio Amerikoniškas Elikširas yra

Lietuvos Vyčių Chicago Apskričio Choras TAISO DIDELĮ KONCERTĄ

Programas prasidės 8 valandą vakare.

Programas bus rinkti lietuvių ir svetimačių veikalų. Pajėgos rinktos ir gerai išlavintos. Be choro, solo dainuos pagarsėjusio Paulistų choro narys, James McGrath; sekstetas žymiausių mūsų dainininkų. Tikietų kainos: 25c., 50c., 75c. ir \$1.00.

ANT RANDOS.

Ant Randos 4 kambarių murinis pagyvenimas. Naujai istaisyta, pigiai gerai gėrai šeimynai.
3838 Normal ave.
Arti American Can. Co.

RENDAMOJAM Stora su fikhe-rais, arba galite pirkti namą. Renda visai pigi, storas yra labai gerų vietų ir galeto gera biznį pasidaryti kad esi mokyta. Kad nori rendavoti arba pirkti namą, taipgi pasiskubek prie šito adreso:

JOHN PETRAITIS
4102 SO. Campbell ave., Chicago, Ill.

8-tas KEPURINIS BALIUS!

Parengtas Draugystės Mote-rių ir mergaičių Ražaneavos, kuris atsisbus 15 d. balandžio, 1917 m. Šv. Jurgio parapijos salėje, 32-ro Pl. ir Auburn ave. Vakarais prasidės 6 val. vakare. Muzika bus Brolių Sarpalių. Nepamirškite atei-dami atsinešti kepurėles, nes tai bus kepurinis balius; kas turės gražesnę kepurę, tas gaus PIRMĄ DOVANĄ. Nepamirškite, k ad moters ir mergaitės parengia puikius vakarus, tad prašom atsilankyti ir persitikrinti. Įžanga 25 centai ypatai.

Kviečia KOMITETAI.

PIRMU NEGU PIRKSI GAUK MUSU KAINAS
Ant Dury, Lentų Remy ir Stogino Poploras
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. HALSTED ST., CHICAGO

DIDELIS PERKELIMO IŠPARDAVIMAS!
Visa linija laikrodėlių. Deimontų ir kitų aukšnių dailių, viskas turi būti parduota už pusę prekes.
Po Gegužio 1-mai mes užimsime krautuvė po num.
2128 W. 22 St.
Arti "Illington" Teatro.
Nepraleiskite šio išpardavimo.
Viskas už pusę prekes.
P. A. MILLER
2256 W. 22 St., Arti Oakley Ave.

BANKES' The Best COFFEE 26 a lb.

GARSI SANTOS KAVA. 19c
Visur parduodama po 28c ir po 30c

SVIESTAS	RYŽIAI	COCOA	ARBATA
Geriausios smetės geriausias, nei- kur jus ga- lit gauti	Geriausio rūšies, 10c vertis, parduodama už	Geriausis Bankes, aukštesnis bet kokiu, 1-2 sv.	Primitivusis, Gva- rantuotas, vertis 60c, parduo- dama po
47c	6 1/2c	14c	40c

11 WEST SIDE
1378 Milwaukee av.
2064 Milwaukee av.
1064 Milwaukee av.
1510 W. Madison st.
2330 W. Madison st.

1444 W. Chicago av.
1836 Blue Island av.
2612 W. North av.
1217 S. Halsted st.
1882 S. Halsted st.
1918 W. 12th st.

8108 W. 22nd st.
SOUTH SIDE
3082 Westworth av.
3427 S. Halsted st.
4729 S. Ashland av.

NORTH SIDE
406 W. Division st.
720 W. North av.
3044 Lincoln av.
3415 N. Clark St.

Dabokite Savo Akis

Jautinaykite gerai parinktus akinius stilius. Paveskite aprupinti savo akis specialistui, kurs 15 metų darbuosi lenkų šv. Valtiekaus parapijos ribose. Akinius parenkame beaunkiant.

John J. Šmetana
Akiu Specialistas
TEMYKIT NAMO UŽRASA.
1801 SOUTH ASHLAND AVE.
Kampas 18-tos gat. Ant-Platt's Aptiekos 2-ras augštas
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 v. Nedėl. nuo 9 ryto iki 12-tai
Tel. Čanal 5335.

Pirmas Lietuvių Valstijinis Bankas
VARDU

Universal State Bank
Kapitalu \$200,000.00, Perviršium \$25,000.00.
ATSIDARE KOVO 3, 1917, PO ADRESU:
3252 S. Halsted St., kam. 33-ios gatv.
Chicago, Illinois.

ŠIS BANKAS yra savastimi didelės Lietuvių Korporacijos susidedančios iš su virš 500 šerinkų. Inkorporotas pagal Bankines tiesas Valstijos Illinois ir po absoliutiška kontrole Valstijinės Valdžios. Taipgi po saugausia priežiūra 15 gabių ir ištikimų korporacijos išrinktų Direktorių, po kurių priežiūra ir Valstijinės Valdžios supervizija šiton Bankon sudėti pinigai yra pilnai apsaugoti.

MOKA 3 NUOŠIMTĮ ANT PADĖTŲ PINIGŲ. RANDAVOJA BANKINES SKRYNUTES PO \$3.00 METAMS.

VALDYBA:
JOSEPH J. ELIAS, Prezidentas,
ANTANAS OLSZEWSKIS, Vice-prezidentas, Wm M. ANTONISEN, Vice-prezidentas, FRANK J. PALT, Vice-prezidentas, JONAS I. BAGDZIUNAS, Kasierius.

DIREKTORIAI:
Frank J. Palt, pirm.
Jonas I. Bagdžiūnas, Joseph J. Elias, Antanas Olszewskis, Mikolas J. Kiras, Arnold B. Brautigan, James P. Doodly, Steponas Vilimavičius, Jozasas Krasauskas, Dr. Jokubas Kulis, Otto H. Buettler, Wm. M. Antonisen, Felix Lukaszewskis, Laurinas Azukas, Vincėntas Rutkauskas

BANKINES VALANDOS: Pandedėliais, Seredomis ir Pėnyčiomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų. Utar-ninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.